

RMKI.

1307

9 49

out Rich

2949

Oct. Reck.

RMK. I.

1307

1. pld. Teljes

AZ FELSÉGES
MATYAS
KIRALYNAK, AZ
NAGYSAGOS HU-
NYADI JÁNOS FIANAK
JELESŰL VISELT DOL-
gairol, életéről, és haláláról
való szép Histo-
ria.

LÓTSÉN,

Nyomtatott BREWER SAMUEL által.

Anno 1682.

PRIMA PARS.

PRAD vala fő az Kapitán-
ságban, Mikor Magyar szálla bé az
Országban, De Kunnd vala bõlts az
hadakosásban, Kinek tanátsával
éltek hadakban.

Meg- említek egynehány Királ-
lyokat, Kik birták jámborúl mi országunkat, Ki-
krõl szerzetek is szép Crónikákat, Emlkezetre
számlálom azokat.

Bé- szálla Magyar nép Pannoniában, Négy száz
egy esztendőnek forgásában, Az után hogy irnának
hufzon nyóltzban, Atyllát választák az Királyság-
ban.

Rendit ez országnak jó móddal hagyá, Mind
hóltáig jámborúl szolgált vala, Négy száz Negyven
ötben hogy irnak vala, Atylla Schanbriában meg-
hólt vala.

Ofztán István, kit szent Királynak mondnak,
Kilentz száz hatvan kilentzben irnának, Királysá-
gra kit meg- koronázának, Jól forgódot mint Cro-
nikában írják.

Sõt harmintz hat esztendõt uralkodék, Urunk
születése után mikor esék, Ezer harmintz nyóltz
esztendő bé telék, Nagy Bódog Atlszony napján
el temeték.

Ísmég írták ezer és hatvan hatban, Szent Lászlót emelék az méltóságban, Ezer három száz és negyven kettőben, Lajos Király lőn az ország földében.

Vitézkedék fokát vendék földekben, Sok orszá-
gok haylának meg-feltekben, Ezer három száz és az kilentzvenben, Halálát írván ohajtyák földünkben.

Sigmond Királyt hozák Buda várában, Száz és meg az nyöltzvan hatban, Hispaniában meg halál-
útában, Ezer négy száz hatvan hat esztendőben.

Lám hallátok tő mind az Királyokat, Orszá-
gunkban nagy hatalmásokokat, Nem tsuda ha-
jól forgatták magokat, Születesben lőttek gazdag-
ságokat.

Imé tsudám ezen nekem nagy vagyon, Kirá-
lyoknak melly Cronikájok vagyon, Enekekben
hadok írván meg-vagyon, Nevek ditsíretek nálunk
nagy vagyon.

Tartozunk mi annak több ditsírettel, Kinek
élünk Isten után nevével, Ditsékedünk mi jó fej-
delmünkkel, János Vaydával fiával Matthiással.

En nem hallok ily jó ének szerzőket, Kik elő-
hoznak jó fejedelmünket, Mátyás Királyt régi jó
vezérünket, El-felejttyük mi jól tő emberünket.

Rend szerént meg mondom ő eredetét, Nem-
zetiben fundamentumát kezdetit, Nagy szegény-
segből fel-emelkedéset, Mátyás Királynak meg-
mondom dolgait.

Ezer három száz kilentzven kettőben, Két A-
ryafű Havafelnek földében, Az egygyik Dan máfili
Mirese nevében, Meg-hasonlottanak az ő földök

Török

Török Császárhoz az Dan Vayda küldé, Segit-
seget őtfe ellen kérete, Amurates hamar nagy erőt
küldé, őtfe Havassal földéből el ki rekede.

Vayda mene hamar Sigmond Királyhoz, Efe-
dezek az Király Tanatshoz, Hamar Jafon Hava-
fel országához, Mert Dan kötöte magát Török
Császárhoz.

Sőt Király ezt tsak hamar hogy meg-hallá, Mi-
refe Vaydát eleiben hivatá, Minden dolgát kitől
Király meg-tudá, Mirese Vaydát Király ajándé-
kozá.

Derék hadát Király el-inditatá, Havafel földé-
ben népet szálitá, Töröket, Oláhot igen vágatá,
Kis Nechapolyt törété rontatá.

El-inditá hadát Magyar országban, Első szállása
egy Oláh faluban, Egy Boérnak szálla Király házá-
ban, Szép leánya Boérnak emberkorban.

Gonosz ne adassék semmi személynek, Eyjel
az leányt vivék az Királynak, Leány írva könyő-
rő az Sigmondnak, Nagy ohajtván így szól Sig-
mond Királynak.

El ešefe inkább légyen fejemnek, Hogy nem-
kissebsege jó nemzetimnek, Isten ugy adgyon jót
te fellegednek, Ne légy oka Király ez nagy vétek-
nek.

Reggel Királynak az Álszfony felele, Miként
maradhaſſon az ő földében, Mert Királytól ešer
vólna terehben, Meg-kissebbült ő nagy emberse-
gében.

Tsudaképpen Király meg-kešerülé, Ujjából pe-
tsét gyűrőjét ki vővé, Az leánynak ujjában el bé-
tévé, Az Álszfonynak Király im ezt felelé.

Jegyül adom néked az éngyűrőmet, Ha világra
hozod én gyermekemet, Gyermekemmel hozzád
meg éngyűrőmet, Nagy Aszfzony lesz hid meg az
én hűtőmet.

Az mellet nagy költséget néki adá, Ha gyerme-
ke lenne kivel táplálná, Nagy szépen az Aszfzonyt
Király tanítá, Mint gyermekét néki Budára hozná.

Nem sokat várván már jelenlége vala, Ő édes
Szülei szégyenlik vala, Varandósna mindenek
mondgyak vala, Egy szép fiat az Aszfzony hozot
vala.

De az Bátyya az Hugának félele, Hogy senkinek
az tutára ne lenne, Mit kívánta tőlle az mind meg
lenne, Aszfzony Bátyya szaván igen örüle.

Jóltudom én Aszfzony mondá Bátyyának, Szé-
gyen leszen Atyámnak és Anyámnak, Ne vélylétek
szabad akaratomnak, De Királynak nagy hatalmas-
ságának.

Tsak te benned Isten után én bizom, Velem el
jőy ott is visellyed gondom, Mert énnékem Budá-
ra kell indulnom, Buda mely felé vagyok én nem
tudom.

Jegyül adá Király nékem gyűrőjét, Ha világra
hozom ő szép gyermekét, Gyermekével meg vi-
gyem ő gyűrőjét, Aszfzony leszek Király úgy
mondá hűtét.

Társul azért jér el velem útamban, Király fiát
vigyük ő udvarában, Hogy ha meg ály Király fo-
gadásában, Reszert lenné nem lesz ő adta jó ban.

Csendességben haynalkort indulának, Sierte-
menenek meg faradának, Brasso Havasára mikor
jutának, Egy forrásnál faradva meg-szállának.

Rútsá-

Rútsága hát történt Aszfzony fiának, Mosogár-
tya rútságát magzattyának, Bátyya aluszik árnyé-
kában egy fának, Gyűrőjét le tőtte Aszfzony Ki-
rálynak.

Ott egy Holló egy fa ágon ül vala, Szelid úgy
tetzik ha tartották volna, Gyűrő bőltsőn az ruhán
fenlik vala, Az Holló az gyűrőt el-kapta vala.

Nem mulata az bőltsőhöz ment vala, Az gyűrő
hol hatta ott nem találá, Ki el vitte senkit ő nem
láthata, Fiát le tévé sirva így szól vala.

Isten bátor fiam azt adta volna, Hogy világra
ne születhetnél volna, Vélled őszve szülészkor
hóltam volna, Hogy nem illy szégyenlegre juttál
volna.

Csorda Pásztor leszen Király magzattyában,
Fiam hozzálak gonosz szerentsében, Noha vislek
Atyádnak udvarában, Kétes leszen benned édes
fiában.

Az Bátyya fel ugrék Huga szózatyán, Vitéz
módra tegze vagyon oldalán, Két nyilat vete ideg-
ben tsak gyorsan, Mint ha ellenléggel volna vi-
vásban.

Meg-érté az gyűrőnek el-vesztét, Hamar bé fu-
tosá környül hegyeket, Ha lölhetne valami embere-
ket, Kik el vittek volna ő gyűrőjökét.

Alá tére Huga felé egy völgyben, Hát egy Hol-
ló egy fának tetejében, Félzker rakot fának sűrűsé-
gében, Gyűrő fenlik az Hollónak körmében.

Fohász kodék az Menyébeli Istenhez, Hollót ta-
lálná jut hatná gyűrőhöz, Szíve szerint Oláh löve
Hollóhoz, Sok ágtól nyíl nem juthata Madárhoz.

Oldalát nyíl Hollónak alig éré, Meg ijede az
Holló fel repüle, Havasfelet nagy kákogva el méné,
Az gyűrőt el vivé Madár körmében.

Níntsen már reménsege az Boérnak, Hogy az
gyűrőt soha többé láthatnák, Nagy suhaytva néz
tetejére havafnak, Ísmét szavát hallá Oláh Holló-
nak.

De lásd az Istennek melly nagy hatalma, Az
kinek mit akar mind meg-adhattya, Holló szálla
azon fának ágára, Oláh Ur Istennek nagy hálát
adá.

Az nyilat veté bé ísmét idegben, Ugy lövé bé az
Hollónak mellyében, Nyíl vás által méné Holló
szivében, Mind gyűröstül földre esék eleiben.

Mind gyűröstül az madarat fel vövé, Istennek
hálát adá örömében, Gyorsan vivé Húgának elei-
ben, Bátyjának meg-köszöné örömében.

El-indulván fáradságot vallának, Egy esztendő
kora az Jankulának, Kit vállokon Budára ök ho-
zának, Sok napig Királyhoz nem juthatának.

Nagy ohaytva naponként Aszszony vala, Bát-
tya velle Gyermeke élében vala, Immár az sovány
Dél-is el-múlt vala, Még-is Aszszony szerentsét
vár udvarba.

Tulaydonsága ez minden udvarnak, Ebéd után
udvarból ki oszlanak, élében gyermeket látak
Aszszonynak, Mondgyák takám hozta Sigmond
Királynak.

Oráját Király nem gyakran veti vala, Ebéd után
vár piáztán jár vala, Száz lépésnek az udvart hiyja
vala, Ezerre-is neha rá telik vala.

Ebéd

Ebéd után Király Spacialvala, Az Aszszony kis
gyermekével ott áll vala, Gyűrőt az Királynak mu-
tatta vala, Tsak ő maga Király velle szól vala.

Vövé Királyt ő gyűrőjét ujjában, Szállá fokát
meg kérde az városban, Hagyá más nap hogy
jönének udvarban, Frantz Bánnal lőn Király erről
tanatsban.

Ott hűt alat Király dolgát beszéllé, Frantz Bán
hogy senkinek ne jelentené, Mindenestől Király
tsak azzal közlé, Gyermekeket mint tartaná el-vé-
gezé.

Rövid szóval Király mind el-végezé, Az gyer-
meket mint tartaná nevelné, Táplálását Aszszony-
nak el-végezé, Bátyját ajándékkal haza erefzte.

Jámor Frantz Bán hiv lőn Ura dolgában, Gyer-
meket tartattya Pest városában, Juta gyermek őt
esztendő korában, Gyermekekről Király nagyon
nagy gondban.

Gyermek felől szolla Király Frantz Bánnak,
Meg-mondaná parantsol az Aszszonynak, Hogy
ne mondaná lenni Királyénak, Frantz Bán vegye
gyermeket ő magának.

Igen szépen Frantz Bán kezdé tartani, Ban Jan-
kulát sohult nem tágitani, Minden ember az gyer-
meket szereti, Király udvarában minden dísziri.

Nem sokáig Bánnál gyermek lőtt vala, Sig-
mond Király tölle el-vőtte vala, Tángyeráról
gyermeket tartya vala, Gond viselőt gyermekhez
hagyot vala.

Ember korban immár gyermek ért vala, Annya
Pest városában meg-hólt vala, Nagy szép tisztel-
séggel temették vala, Jancula igen kefergette vala.

Igen gondolkodik Király magában, Mint ré-
szessé tehesse ő országában, Egy ebéden Király la-
kodalmában, Hunyadot adá Erdély országában.

Levelét Czimerét-is ott ki adá, Hollót gyűrőjé-
vel az mint meg-érté, Kit Czimerül neki meg-
adot vala, Arannyal ugy levélben irták vala.

Hadai gyakorta Királynak voltak, Hunyadinak
ő vitézségét látták, Vitézségért Vaydaságra válasz-
ták, Jámboreségát mindenek magasztallják.

Az szerezte kerekének forgása, Szerentsének
írják hogy változása, Nem egyéb de Istennek aka-
rattya, Kit akar fellyeb fellyeb magasztallja.

Nám Sigmond ötven edgy esztendeiglen, Ural-
kodék Magyar ország földében, Irtak ezer négy
száz és harmincz hétben, Albert Hertzeget hagyá
ő helyében.

Nám egy szív leánya maradot vala, Albertnak
azt Jegyesül hatra vala, Leány után az országot
hogy bírná, Bé-hozák Albertot az Királyságban.

Imé csak két esztendőt uralkodhaték, Az Tő-
rökök Tidó Revén meg-ölék, Sigmond leánya
Ersebet meg-marada, Terhes Alszyony Lászlót
kis fiát hozá.

Sőt ezer négy száz negyvenben irának, Az or-
szágban Urak meg-hasonlának, Sokan az Als-
zzyonytól el-szakadának, Lengyel László Hertzeg-
hez kik haylának.

Urak partolkodását Alszyony hogy érté, ő pár-
ryával Alszyony hamar támada, Négy hólnapi
még kis fia nem vala, Fejér Várban kit meg-ko-
ronáztata.

Onnét

Onnét Misegradban hamar fiete, Garai László
Bán az Vár tisztiben, Hogy Koronát Alszyony
vigye helyében, Urak Alszyony körül vadnak
hűségben.

Imé melly nagy álnokságot Alszyony tön, Pa-
lálya vagyon két felé terjedvén, Hogy már az
Koronát tenné helyében, Koronát marasztá elő
kötőben.

Igen hamar Urak mind bé-petsétlek, Arany
edént meg helyére bé tévék, De az Alszyony
párti az kik lévének, Szép szóra oda menni nem
merének.

De lám egygyik Heténi Dienes vala, Gardinál
Esztergomi Ersek vala, Garai László Bán második
vala, Gletre Ersekek gyűlésben mentek vala.

Ezeket az Hertzeg meg-tartóztatá, Garait Erse-
ket el-nem bocsátá, Míg nem őket mind hűsége alá
haytá, Garai Baniáni Gradot meg-adá.

Haddal Urak Hertzeggel indulának, Mis-
egradban nagy örömmel szállának, Az Koronát
keresék nem találák, Nagy bánattal Fejér várban
szállának.

Urak az szent Istvántestét ki ásák, Az fejében
való Koronát el-hozák, László Királyt azzal meg-
koronázák, Mint koronás Királyt hőltig Ura-
lak.

Négy esztendőt László uralkodhaték, Az Tő-
rökök Varno alatt meg-ölék, Janos Vayda mellette
emberkedék, Sok Török meg-hala és febedék.

Jámboir Vayda az Királynak testéért, Viva igen
és az Kereszténységért, Nagy vér-ontás két fél kö-
zöt lön azért, Nagy bánattal vala Király testéért.

Indula

Indula bé Vayda ő hazájában, Havasfal földén,
hogy juta utában, Dragul Vaydában bizik barátság-
ban, Ki meg fogá Janos Vaydát utában.

Am sokára ő nem mérte tartani, Drága aján-
dékokkal ötet el-borsáta. Gyűlést ottan hirdete,
Magyar országban, Hogy gyűlnének Pestre és az
Rákotra.

Derék oka ez vala az gyűlésnek, Mig öröklé-
sz az Király gyermekének, Addig birodalmát egy fő
embernek, Gondviselést bízta egy fő embernek.

Ez országnak gondviselője légyen, Albert fia-
nak Lászlónak hív légyen, Ezer négy százban,
írtak és negyven ötben, Vaydát tegyék Guberná-
tor tisztségben.

Tudgyák mindennél fellyeb tisztelességét, Vár-
ják vala egy nehányan az tiszte, Szín alatt fellekben
üdvözülik ötet, Ugy uralák mint jó fejedelmeket.

Forgattya elszében Vayda fogságát, El-indítá
hamarsággal nagy hadat, Egetteté Havasfalnak
országát, Meg-veré és meg-fogá ott az Dragul
Vaydát.

Igen hamar Havasalt ott meg-vővé, Dragulnak
fiának fejét véteté. Az ötlenek szemeit ki tolyatá,
Havasfal földét Magyar országhoz foglalá.

Lám az Gubernátor az nagy Urakkal, Bánnyák
gyermek Királyt koronájokkal, Friderik Császár
tartya hatalommal, Oratort borsátának ajandé-
kokkal.

Igen könyörgének Német Császárnak, Venné
szolgálatyokat az Magyaroknak, Királyokat,
Lászlót ő ez országnak, Koronástól küldgyemeg-
Magyaroknak.

Oda

Oda Követek heában járanak, Udvar népétől
meg-pirongattatának, Urak Gubernátor mellé tá-
madának, Német országban égetének dúlának.

Rettenetes öldökléseket tőnek, Karintiát Kará-
niolát égetek, Sýriának nagy részét meg-égetek,
Sok fő foglyok praedájokat terjeszték.

Vigan térének meg nagy nyerelességgel, Ez or-
szágban jővének nagy örömmel, Osztozának vi-
gan nagy nyerelességgel, Németek bánkodnak sok
kár vallással.

Meg-nyugotá Vayda az Magyarokat, Másod
nyárban támaszta az Urakat, Magyaroknak földi
szép határokat, Pogányokra indita táborokat.

Ezerben négy száz negyven hétben vala, Urak
Vaydával ki indultak vala, Marculi Vayda fia Im-
rők vala, Székely Thamas, Rözgöni Rísznod vala.

Jeles vitéz Pelysotzi Imre vala, Vice Vayda Pely-
sotzi László vala, Frantz Bani az országot bírja vala,
Perelyi Bani Horvát országban vala.

Vitéz Szilágyi Mihály Bani Istvánnal, Lő-
sotzi Benedek Bani Istvánnal, Székely Janos
vitéz Matfi Istvánnal, Kanisai László Hagymási
Istvánnal.

Szépen Vayda György Despotnak írata, Az
Rátzokkal szép haddal ő támadna, Vélle egygyűt
pogányokra indulna, Deszpot fogadá hogy mind
kélz hozzája.

Deszpot lakó helye Szenderő vala, Meg-tsala
Vayda mellé nem ment vala, Szép hadával Sze-
nderőre Vayda juta, Egeté és Deszpot földét du-
latá.

El bé

El bé szálla földőkben Bolgároknak, Egeté földét az Török Császárnak, Hír lön ebben hamar. Amuratesnek, Félti szerentséjét Janos Vaydának.

Melly igen szorgalmatos országára, Pogány Császár földének oltalmára, Véres nyárfat hordoztat országában, Vaydára mindent hirdet ő hadában.

Lön hirtelen pogányság támadásban, Három száz ezernél több indulásban, Gyalog lovagtól elmarad az útban, Vayda szállot Rigó mezejére táborban.

Abban hire vala Török Császárnak, Rigó mezőn fekszik népé Vaydának, Edgy haynalban zengéseket hallának, Azonközben sűrű tűzek gyúltának.

Dobok Trombiták Sipok zengnek vala, Az pogányság ellenben szállot vala, Sűrű sátozt még éjjel vontak vala, Sűrűséggel mint kő fal tábor vala.

Igen készülnek hadak az mezőre, Mind az két fél néz mint ellenségre, Egymás ellen ki vont fegyveres fegyvere, Szép zászlókra fegyveres seregekre.

Szörnyű viadal lön nap estik közöttök, Estve mind két fél táborban takarodék, Az északán egyik fél sem aluvék, Hogy egyik fél másiktól ne csalatnék.

Lőnek két felől más nap zendülésben, Dobb Trombita zengnek az seregekben, Minden felől vadnak nagy készülésben, Mind két felől küldnek az mezőben.

Az Vayda seregét bőszen meg-szerzé, Harmintz nyóltz

nyóltz rend vala Vayda serege, Tizen-három szép zászló közepetre, Kik valának mind virézek kezekben.

Jelesben az országnak szép Zászlója, Arannyal szimerét meg-irták vala, Nagy gazdagon meg-arannyazván vala, Nap fényétől fénlík tündöklék vala.

Tsuda nagy az Vaydának bátorsága, Sereg orron és spitzén megyen vala, Magyarokat fok szép szóval biztattyá, Hadnagyokat viadalhoz taníttya.

Onnat innét ők hartzokat adának, Nagy vérontások két fél között valának, Jámborúl Magyarok hartzon forgódnak, Embérkednek sok Törököt hullatnak.

Mind az föld zeng nekik tertzük áldgyuktól, Dobb Trombitának nagy harfogásától, Ló nyeritéstől, az nép kiáltástól, Sok Ló meg-szedült az zengés bongástól.

Juta öltve két derék hadd roppana, Nagy erős viadalt mind a két fél tartá, Viadalban fok ló és ember hala, Erős viadal mind nap estig tartá.

Tágulának viadaltól állának, Sötét éjjel vinia, nem látának, Ehen szonnyan fáratságot vallának, Táborokban el bé takarodának.

Imé melly nagy ivóltés éjjel vala, Ki szolgáját ki Urát kiáltya vala, Nagy fok fele nyelven ivóltnek vala, Hadd vitta helyen széllyel bolyognak vala.

Szörnyű dolog az ézaka lőtt vala, Hol Török hol Magyar úgy bolyog vala, Éjjel penig egymást tagoltyák vala, Nagy rémülés mind két táborban vala.

Álva gyalogok talpon virradának, Szörnyőn
lovakon lovak népek valának, Ki vont fegyvert,
mind hátokon tartanak, Minden órántsak viadalt
várának.

Csendességben mind két derék had vala, Egész
éjjel egymást mind lötték vala, Rettenetes áldgyuk
dörgése vala, Mind két fél így veszedelemben
vala.

Magyarokat az Vayda óltalmazza, Az érzaká
tábort mind környül forgá, Minden rendbeliek-
nek szép szót ad vala, Vayda az Istenben csak bi-
zik vala.

Az haynal még nem pirossult vala, Az hold haj-
nal előtt csak fel költ vala, Az virrattat csak alig
várják vala, Mind két felől igen reszketnek vala.

Tanácsi szóllának Amuratésnek, Ne hidgyen-
már ő az vak szerentsének, De mellette jó vité-
zek legyenek, Jó lovokon mind nyeregben ül-
lyenek.

Ha láttyák Magyaroknak győzedelmét, Ottan
indítsák Császárt ő felfegét, Békével vigyék Fe-
jedelmeket, Illy kétséggel várják az ő igyeket.

Illyen kétségben Törökök valának, Haynalko-
ron Dobok meg-szóllalának, Két fél Tábor között
mind ki állának, Keresztyének bátorságban va-
lának.

Nagy fen szóval Magyaroknak így szólla,
Kegyes Magyaroknak ki vagy óltalma, Kitől lé-
szen ma pogánynak romlása, Átközetnek jelét
Vayda ki adá.

Régen

Régen tegnap raytunk meg-eset volna, Ha az
Had nyérése sokságtól volna, Ki Istennek vagyon
csak hatalmában, Csak az nyeri ki bizik jó vólta-
ban.

Es hogy ha ma ennek úgy kell lennie, Istenből
ha másnak vagyon engedve, Diadalmát adgyon
pogány kezében, De mi megyünk Istennek elei-
en.

Győtrőlünk halálunk Isten kedveért, Légyen
az Istenből adatot hűtért, Magzatunkért házánkért
és társunkért, Özvegyekért árvákért szép földün-
kért.

Jesust, Jesust fen szóval kiáltata, Pogányok mind
alat kiáltának, Dobb Trombita két felől zengnek
vala, Esti dühösségeket nyjitták vala.

Semmit egygyik nem enged málik félnek, Noha
Magyar kevés ellenfégének, Bátorsággal mezőre
ki menének, Vakmerők vitézek meg-útközének.

Hüllának két felől sokan halának, Nem enged
egygyik fél-is az halának, Kezeken vitéz Magya-
rok halának, Hufzon négy ezer Keresztyének va-
lának.

Vala több pogány három száz ezernél, Harmad
napig lőn viadallyok ezekkel, Hit ember nem
hallot talán csak hírrel, Epettek Magyarok ször-
nyű éhséggel.

Nagy Urak halának kemény vitokban, Mert
nem izoktak futni az viadalban, Mint nagy ár viz
pogányság sokaságában, El-borítottak kevés Ma-
gyart vivásban.

Gyakron jó szerentsét gonosz követi, Szegény
B Vayda

Vayda kevéssel kezdte futni, Futó Keresztyént az Török kergeti, Az kitérhet az úzésben megöli.

Az úzésben kik el szaladnak vala, Az vad Rátzot meg fogják ölik vala, Vayda alól fírat lova el állá Lovát fegyverét mind el-hadta vala.

Rá találá két Török ő utában, Egy szép aran Kereszt Vayda nyakában, Fő embernek ismerék magában, Az keresztet húzzák vonnyák nyakában.

Ott Törökök ketten egybe kapának, Az keresztet nem engedik egymálnak, Vayda ragadá egyiknek szabályját, Le-vágá szabályával az egyik pogányt.

Rugalzkodék más Török el-szalada, Vayda ottan az holt Török lovát ragadá, Ur Istennek erről nagy hálát adá, Edgy havasban az Vayda be szalada.

Utában Vayda egy Rátzra találá, Ki futó Magyarat oly igen fosztá vala, Hogy Fejét várban vinnéje azt mondgya vala, Nagy ajándékokat azért nékie adna.

Meg-tsálá mert Szenderőben iktata, György Deszpót látá meg-forgattatá, Fejét Vayda Látzlon fia meg-váltá, Deszpót Vaydát fiaért el-bocsátá.

Porul tselekedék Deszpót Vaydával, Kiert az Vayda vala nagy haraggal, Szegeden Nemesség az nagy Urakkal, Vaydát mint Attyokat várják vigalsággal.

Rövid napon Szegedben Vayda szálla, Sok szíves szóval

szóval ötlet idvözlik vala, Oly jó szemmel látták mint ha nyertes volna, Mert jól tudgyák rövid nap meg-torolná.

Irtak ezer négy száz és negyven nyöltzban, Fegyverét íratya Vayda buvában, Fia magáéra vagyon nagy fogságban, Nagy haddal indula be az Ratz országbán.

Meg-ijede György Deszpót az Vaydától, Maa felől feligen Török Császártól, Vayda fiát megküldé fő Rátzoktól, Deszpót kegyelmet kere az Vaydától.

Ez Vaydának világban nagy ő hire, Három Török Császárral vitt meg szemben, Kit soha senki nem hallot is élteben, Szolga rend Császárral vitt volna szemben.

Pulzittot nagy sokat Török földében, Tizen egyszer tsak Törökkel volt szemben, Kiket megjelentek vessem rendiben, Hogy szolgálattya vesgyetek eszetekben.

Az Fejét vár alát az Isac Vaydát, Meg-veré huszon nyöltz ezer lovagját, Erdélyben Szent Imrenél Janos Vaydát, Metsét Bék igen veré az Janculát.

Rémülés nagy lón az Magyar országbán, Futva szalada Gyula Fejét várban, Feje veszését nem szánja buvában, Verés nyárfal mindent hivat az hadban.

Támada Vayda nagy hirtelenséggel, Nyöltzad nap meg viva az Mécset Békkal, Nem ereltte el az meg nyert sok szépséggel, Bék fiától ott vesze sok Törökkel.

Irtak ezer négy száz és negyven egyben, Amitt
tates az Német Basát Erdélyben, Hagya Vaydát
meg keressé földében, Nyoltzvan ezer népet ada
kezében.

Sőt Vaydának ebben hire lőtt vala, Az Vas
kapitán Basát ő leste vala, Sok Török meg-hala
nagyot nyert vala, Futva Basa tsak alig szaladha-
ta.

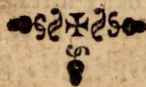
Fegyverrel halállal Bólgár országot, Egeté du-
latá Török birtokat, Rá hirdeté Császá az ő nagy
hadát, Igen meg-fenyegeté az Carán Basát.

Job fejednek kereld-meg az Janculát, Meg-ver-
jed és fogva hozzád az Vaydát, Basa Rátz ország-
ban találá a' Vaydát, Meg-veré Vayda, meg-fogá
az Basát.

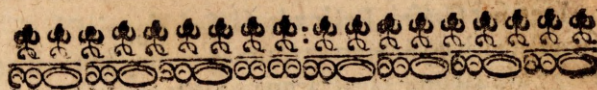
Nem kések Commaniában bé-szálla, Murat
Császárral ott szemben meg-viva, László Király
veszte oda marada, Onnat Vayda futva alig szala-
da.

Irtak ezer négy száz és negyven harban, Dragul
Vaydát meg-fogá viadalban, Sok Török meg-hala
Dragul hadában, Más Vaydát tön az Havatel or-
szágában.

Sok hadai voltanak nagy vitézséggel, Chrusocz
alat szemben viva Fritz Békkal, Isten után jára
nagy nyerezséggel, Az Fritz Bék foglya esék via-
dallal.

SECUN-

SECUNDA PARS.

De Obsidione Nandor Albenfis.

Dolgát halljátok Amurates Császá-
nak, Meg-szállását Vég Nándor Fejér vár-
nak, Jámbor szolgálattya a' Janculának,
Siralmas halálát János Vaydának.

Ezer négy száz irtanak és ötven ötben, Török
Császár boszszonkodik szívében, Nándor Fejér
vár tsak háza tövében, Kiben sok fő Török fogva
kötélben.

Oly szégyennek tartya Császár magának, Bosz-
szuját szenvedti két hitván Bánnak, Fejér várból
gyakorta ki tsatáznak, Csátázó Barlangja János
Vaydának.

Bizonnyal magában Császár el-száná, Nándor
Fejér várat hogy meg-szállaná, Algyuival azt föl-
dre le rontatná, Az Bánokat belőle ő ki vonná.

Sőt gazdagságnak ez ő természeti, Hogy a' fzi-
vet felső pöltzra ülteti, Ha valaki magát igen el-
hiszi, Csálátkozván magát észében vélzi.

Istensege Menyben vagyon Istennek, Ez földön
egy Ur elég embereknek, Szomizédságát nem
akarom senkinek, Illy kevélyen szól Basának Be-
kének.

Derék haddal nagy erővel indula, Lovag gya-
log, vízi ereje nagy vala, Sok fal törő algyuja és ta-
talzja, Barma áldgyúk alól el-fárat vala.

Igen liet Császár Fejér vár alá, Sok álgyni Chru-
szalat el-hagyá, Mert az Mura igen meg árát vala,
Nagy kiinnal munkával el-hozták vala.

Ott ben hánok Császár jövéset tudgyák, Szent
Antal estin allyát meg-száguldák, Erős harizok
mind két felől valának, Az vitézek az várban bé-
állának.

Napián Szent Antalnak kaput töltének, Zászló-
kat tornyokra fel tétetének, Az vitézek várátokra
menének, Kinek kinek hol vala hagyva helyek.

Ejzel nappal igen kezdétöretni, Báltyait tor-
nyait földretöretni, Az por füst az Eget mind el-
födji, Ben valók nem tudnak senkihez bizni.

Nagy készületben jó indulattal vadnak, Porok
fájok fok jó tüzes szerfzámok, Minden szerfzáma
elég mint vég háznak, De ezekkel ben keveset hasz-
nálnak.

Arra Urak közt niqtsen senkinek gondgya,
Gondgyok arra ben ki fejét óhassa, Király el-szó-
kót Budát nyitva hadra, Fel hólnapig senki kaput
bésem zárta.

Nagy remülés vala Magyar országban, Igen bé-
dult Magyar, Magyar országban, Urak edgy várból
másban hordozásban, Az vitézleg meg alut az or-
szágban.

De lásd mint egy álomból fel serkent vala, Já-
mos Vayda meg kefereder vala, Futó szegénységet
keriti vala, Az Urakat hadba hirdeti vala.

Oly szép szóval Vayda Capistranusnak, Keresz-
tes hadat kiáltasson poroknak, Hogy ki mellé tá-
madna az Vaydának, Kintől bütől azok áldoztat-
nának.

Rettenetes hideg Urakat löli, Némelynek ke-
zét lábát kőszvény töri. Lehetetlen dolognak min-
den véli, Fejér várat hogy Vayda meg-segéli.

Az jó Kössleg Vayda mellé fút vala, Keresztet az
mellyekre várnak vala, Capistranus ódozton ódoz-
za vala, Búcsutt reájok marókkal hánnya vala.

Lengyel Keresztet háromszáz jött vala, Ferskés-
nél az Vayda táborban szálla, Tiszán Dunán sok
hajót bé-hozata, Kikben sűrű gyalogokat szállita.

Botsátkozék alá Duna vizen táborral, Viadalhoz
készül fok Taratzkival, Sámseriyjel Puskával Sza-
kálossal, Bővös hajója fok tüzes szerfzámmal.

Ebben hire vala immár Császárnak, Jövése nem
mészze vizen Vaydának, Vélé hogy nem árthat
vizi hadának, Mondá lenni csak méltó bolond-
ságnak.

Nagy száguldva szakmányosok jutának, Mere-
crejét láták vizen Kávornak, Sűrű Kópíája mint
réten Nádnak, Császár Dobot üttete nagy hadának.

Szaván, Dunán vizi ereje nagy vala, Nászfzad
fok Gállya is meg-indula, Viadalhoz készül lovag
gyalogja, Az zászlókat Sántzokból ki-hozatá.

Igen örülnek ben Jesust kiáltanak, Vég ostrom
és az halált reájok várják, Vayda jövéseben
semmit nem tudnak, Dunát Nászfzadok gállyák
álta állottak.

Sőt az Városban más vizi erőt látának, Duna
vizen az kik elő lábbalnak, Kin vitézek csak el-ál-
melködának, Jesust kiáltanak halákat adának.

Porokat ben vitézek nem kimillék, Mintha töb-
bé nem kellene ugy költék, Mértékénél feljebb ál-
gyat ok töltek, Földön vizen az pogányokat igen
lövik.

Egyben ére az két hartzoló vizen, Kegyetlen, veszedelem lőn két felben, Meg-zendűle két derék had azonban, Jesust igen kiáltanak az két felben.

Rettenetes viadallyok indula, Nagy sivás súvól-rés kiáltás vala, Várban Jesust kiálták lőnek vala, Töröknek az ki nagy remülés vala.

Császár gyalog Jantsárokat nyugottya, Sok Taratzkot az partra vonattata, Ki vizen Töröknek nagy káros vala, Mert az Török erő felőlők vala.

Emberkednek Keresztyének vitézek, Várban, rerdén könyörögnek szegények, Egymást két felől vágják erőssen lövik, Vérrrel elegy az Duna taya, tékozik.

Sok laptát Magyarok Törökre hányának, Török Gallyak Nászfizadok égnek gyulnak, Törökök belőlle vízben ugordnak, Egő hajók népestől elborulnak.

Azt latták szárazról hogy vizen vesztik, Azon busulnak hogy nem segilhetik, Egymást négy felől erőssen lövik, Mind Meny és Föld dörög úgy terzik.

Rettenének Törökök futamának, űző felben, nagy sokan meg-halának, Magyarok Istennek hálat adának, Fejer várban Vaydaival bé állának.

Ezen Vayda Istennek halát ada, Az meg rettent vitézeket biztattya, Meg felemlet Bánokat bátoritattya, Köllég hallására nekik azt mondgya.

Mire vitézek hogy mind meg-rettentetek, Vagy első látásé most Török ti néktek, Azok ezek kiker gyakron űsztetek, Néha mi meg-futamodtunk előtők.

Ti előb egymásnak jó példát adtátok, Mezőn az halállal nem gondoltatok, Mostan pedig ti is köfal köszt vadtok, Mi jó Istenünkben most-is bizzatok.

Viadalban most legyetek erőssék, Sok országban el-hirhedt jó nevetek, Az kit löltetek el ne veszezzetek, Mind örökké él jó vitéz nevetek.

Régtől fogva őltalmunk az Isten, Ha végezte, hogy halált szzenvedgyen, Ma velem vagy mással legyen ebéden, Ha meg-hal Christussal legyen, vatsorán.

Csudát halván mind meg-bátorodának, Hogy semmit nem engedne az halálnak, Az szegény Köllégnek vártat osztának, Előttők vitézlő népet, hagyának.

Oly igen Császár ezen busult vala, Eyjel nappal várat törteti vala, Fala köve ő és réghirakás vala, Kemény lövéstől árokban dől vala.

Romlását omláfit Császár mutattya, Fő em bereknek haraggal azt mondgya, Hét hólnapig vitatta volna Attya, Szégyennel alólla haza ment volna.

Vallyak szégyent nagyobbát én Atyámnál, Ha ezt vivom tovább tizen ötöd napnál, Meg-töröm meg-veszem sok álgyuimmal, Ne viselleyek agnő nevet Atyámmal.

Meg-hallá Caran Bafa fejet hayta, Nagy fet szóval Mahumetnek ezt mondá, Szólnék felszegednek ha meg-halgatná, Szóllásra szabadságot, neki ada.

Ditfiretes hatalma felfegyednek , Meg-vőrted fő házakot Görögöknek , Tudom természetit Magyar nemzetnek , Ők fő házat nagy dolog ha engednek .

Oly dolog az kit meg éget az kása , Hogy ha látja az tarlóját-is fuyja , Mert Basa Vayda keze savát tudgya , Nem örömeit Vayda előtt forgana .

Meg-itták nyilván Királyok könyvében , Öreg Algyuk voltak oly nagy dörgésben , Huszon négy mély földre fel nagy Szegedben , Eyyel nappal halottak az mezőben .

Imé fala fok tornya fok bástyája , Arokba dőlt kövel teli árokja , Lovak törélen bé mehettek volna , Csak az belől valók engették volna .

Nem építnek semmit belől vitézek , Sűrű Jancsár puskákkal rájuk lönek , Algyu Taraczk miá nagy fokban vezznek , Ki omlástól helyt belől alig lönek .

Vala tizen negyed napja már annak , Hogy kérekedet vala Császár Basáknak , Eftve vég ostromot hirdet hadának , Haynal előtt Dobb tűzhoz taroznának .

Sőtét haynalkorban Dobot üttete , Az szán , talan pogányság meg-zendüle , Táborban népével nagy sűrű tüze , Várból látták hogy az Török készülne .

Vayda az vártakat körül forogja , Bánoknak vitézeknek ő azt mondgya , Az ki jámbor helyét minden meg-állja , Ki ki híret nevét jól meg-gondolgya .

Az Törökök ostromnak indulának , Az Dobok Trombiták , Algyuk harognak , Futni állatomban

az

az pogányok kiáltnak , Földön vizen nagy kiáltások vadnak .

Jesust várbéliek kiáltnak vala , Viadalhoz igen készülnek vala , Az szent Arya térden köztök áll vala , Nagy szép könyörgéssel imádkozik vala .

Jutának töréshez nagy sivalkodva , Rettenetes viadallyok indula , Két fél erőssen egymást vágja vala , Sűrű puska lövés csattogás lőt vala .

Vefzedelem öldökles oly nagy vala , Két fél lövéstől ugyan omol vala , Hátul Törököket vágják ostromra , Lövik vágják egymást úgy haittyák vala .

Oly nagy sűrűn az falt mind körül hágják , Laytorjákat serinkednek támasznak , Az tok horgot törésre fel-aggattyák , Kin pogányok sűrűn az kő falt hágják .

Dőyték alá fokról az forralt Fagyat , Gerendákat fokról nyakokban hánna , Laytorjákról húlnak Törökök halnak , Ha egy le-csik ketten helyében hágna .

Az fokon törésen erőssen vinak , Vitézek az sokasággal nem birhatnak , Az kemény haygalásban farrattak , Törökök nagy fokban fokra hágának .

Nagy fok helyen az fokon sinak rinak , Néhol pedig segítség kiáltnak , Dárkákkal az fokon , egymást tagoltyák , Nyakra főre egy mást le taszigallyák .

Az Vayda Vitézeket úgy nyugottya , Gyakran pogányt az Várból ki-haytattya , De az Császár meg-ostromra vágattya , Nap estig ostrom viadal mind tartta .

Vecser-

Veesernyekor Császár népét haytatá, Minden rendbelit ostromnak nogata, Egész hada min ostromnak rohana. Kegyetlen halál viadal uyjula.

Az Magyarok fokban ott meg halának, Nagy lövéstől holt rendet nem áthatnak, Az egyik vártáról meg-futamának, Az Törökök az várban rohanának.

Laptákkal házakat gyuytyák égetik, Az fokra zászlókat Törökök tőnek, Az Magyarok úgy mint holt elevenek, Megh-bódutak futnak el-vesztettek.

János Vayda biztattyá az Bánokat, Bátorittya meg-rentent Magyarokat, Vayda szaván meg-ismé-
rők magokat, Jeluft véllek Vayda gyakran kiáltat.

Csudaképpen Törökre rohanának, Sűrű Törökökben fokot le-váganak Holt eleven testeken két fél vinak, Sebtől pogányok egymásra omlanak.

Ezt láták Törökök meg-tutamának, Törésen meg-gyűlének, Szorulóznak, Szorofságban fokban taportatának, Magyaroktól fokban vágattatának.

Rettenetes Török mint rémült vala, Mint a' futó barmot úgy vágják vala, Fokról az árokban szökdőfnek vala, Nyakra főre zászlóftól hánnyák vala.

Törésen Törököket ki vágják vala, Ben-reket Törököt úzik fogdofsák vala. Keresztesek egymásra haytyák vala, Házakat Kösséggel óltatják vala.

Az Sántzokra vitézek ki ütének, Kit érhetnek üzésben mindent ölnek, Algyuk gyuytólikát szeg-gel bé-vernek, Sántzot por álgyu szerfzámmal égetnek.

Mind

Mind estvéig szörnyű viadal vala, Nyíllal Császár melljét meg-lőtték vala, Kin Törökök inkább rémültek vala, Estvére Magyarok várban mentek vala.

Imé éjjel pogányok indulának, Nagy fok sebest hajókban bé-rakának, Ugy futnak ha mind után-nok vólnának, Sarnoban Császárral bé-szaladának.

Sok Sátorokat álgyukat hagyának, Más nap reggel Magyarok ki állának, Nagy fok drága szerfzámot bé-hordának, Az nagy nyerefflegén hálát adának.

Ezen Császár Sarnoban busul vala, Szégyent-kárt Vayda miatt vallor vólna, Mérget innya nagy buvában kér vala, Hada Császárnak mind el-öfzlos vala.

Várat Vayda erőssen éppítetté, Sebesteket nagy szépen bé-kötteté, Az Sántzokat szépen bé-vonatá tölteté, Az fok holt testet mind el-temetteté,

Istentek nagy hatalma mindeneken, Az kit akar meg-tarthat minden ellen, Hatalmát nem adgya senki kezében, Szégyennel szégyent terhelte kegyelyeri.

Csuda nagy betegség Vaydára szálla, Az nagy vivásban meg-epedet vala, Kiáltáftól mellje meg-szárát vala, Gyakor vivásban vére el-apat vala.

Tévék hajóra hozzák vala, Igen nehezedeék Zemlyént meg-hala, Nagy sírás ohaytas körül vala, Minden rendbéli nép sír zokog vala.

Onnat Gyula Fejér várban bé-hozák, Aszfzony társa két szép fia meg-láták, Sírnak, magokat halálnak bostáták, Egy koporsóban az testet bé-tévék.

Rolla

Rólla éneken tők emlékezetet, Keferülöm szom Magyar nemzetet, Isten adgyon meg ily Fejedelmet, Oltalmazza nyomorult országunkat.

Irtak ezer négy száz és negyven hétben, Janos Vayda hogy meg hala Zemlyénben, Két fiára szollyunk más Cronikában, Mint szolgáltak ezek is az országban.

TERTIA PARS.

De Rege MATTHIA.

IMéőrül az egész Keresztyénseg, Mahu meten efer szerencsétlenség, Császfár nagy erejélt ily nagy kissebseg, Pór had miat veretet meg ily felleseg.

Azon László Király meg-bizakodék, Ellenféte Császfár hogy meg-vereték, Janos Vayda ez világ-ból ki mulék, László Király meg haza pironkodék.

Meg-marada az Vaydának két fia, Kikre szálla az Attyoknak nagy gondgya, Az országnak fő tiszti és nagy gondgya, Kit fokfő Ur, akkor szomjuhoz vala.

Lásd-meg kézfűlettel Király indula, Duna vizén jöve Budában szálla, Fütakban egy gyűlést rétetet vala, Hogy mindent végezzen ország jó vára.

Oda Urak Nemeffeg bé gyűlének, Vayda fi Lászlóval nagy szép seregek, Vadnak Urak, Kőrűle jó vízezek, Követője Attya természetinek.

Nagy jó kedvel az Király ötet vővé, Attya jó szolgálattját meg-köszöné, Nagy szép szóval Vayda fiát üdvözlé, Jó Attyánál Isten nagyobra-vinné.

Gazdagságra nagy gondgya Vayda fiának. Mert Királlyal Fejér várban szállának, Csudálkozik romlásán Fejér várnak, Tétova jár tábor helyén Császfárnak.

Az Királlyal olly nagy vigan élének, Sok jó hordót Szerem mustyával töltének, Szép halakat, vadat madarat élznek, Urak Vayda fiara irigykednek.

Sót Garai László székre szólítá, Vayda fiának Garai im ezt mondá: Hid meg fiam szöllok én minden jódra, Lás dolgozhoz vífely gondot magadra.

Patvarban hadgy békét gazdagságoznak, Erd végét halállal Uldrik Ispánnak, Gyakran read szöl bé árul az Királynak, Rövid nap meg ölnek avagy meg-fognak.

Ez oka ide jövéseben Királynak, Királlyal jött Német Keresztes hadnak, Ura nem léz te szép vég házaidnak, Így fizetik szolgálattját Attyádnak.

Rendellyed csak jól dolgoz szolgáltaiddal, Ne gondoly fiam semmit az Királlyal, Ved eleit halalodnak halállal, Melletted támadok mind az Magyarokkal.

Fogad meg-tanátsom nagy jódra léfzen, Hallá László szomorodék meg ezen, Jó szolgálit hagyá legyenek kéfzen, Városból jöfjenek az kapu közben.

Imé más nap Szent Márton napja vala, Az ezer négy száz negyven hatban vala, Vayda fi Uldrik Ispánhoz ment vala, Uldrik Ispánt László megölte vala.

Nagy rémülés lőn Nándor Fejér várban, Királlyal az Urak szorultak várban, Német Magyar egymásfra támadásban, Vayda fiának véres tőr markában.

Ezen Király fél vala az Urakkal, Sok jó vitézlő nép Vayda fiával, Kapukat állattya jó Darabantival, Várpiatza rakva jó szolgálival.

Sok szép szóval házból Király szól vala, Németül Magyarul kiáltja vala, Vayda fiának ebből kegyelem volna, Minden ember lassudnék le-szállana.

Meg álla Vayda fia Király szavának, Köz emberek által fokat szöllának, Békeféléggel mindenek maradnának, Semmi bosszút azért Lászlón nem állnak.

Vég Thömös várban az Király indula, Mert Vayda fia Királyt kérte vala, Thömös várát szép házát meg-látnája, Kiben őcsét Annyát tartattya vala.

Nem kis háza az is te fellegednek, Ki fő tiszt volt Atyámnak hivednek, Kit kezekben hattál ő gyermekinek, Meg-szolgáalom Király te fellegednek.

Derék haddal Király gyorsan indula, Thömös várhoz hogy közel jutot volna, Szép seregek az Királyt várják vala, Tiszteféleggel Királyt fogatták vala.

Jó Tu

Jó Tutora az Vayda fiának, Vagyon gondgya jó Szilágyi Mihálynak, Nagy szépen szól az Vayda né Afzizonynak, Könyörögjön fiáért az Királynak.

Vővé Afzizony mellé két szép gyermekét, Az Királynak így kezdé könyörgését, Felleged gondolya jól meg-holt hivat, Tőle marat én vén özvegyégemet.

Oly kegyelmet várok te fellegedtől, Kegyelmes légy édes fiam vétkéről, Valakinek eset az tanásából, Nem mivelte tudom azt ő magától.

Légyen hived mint az meg-holt jó Attya, Kifok vérét fellegedért hullatta, Bőre vápás seb miatt mint egy rosta, Országodért halálát ő nem szánta.

Az én vénfélegemet kérlek tekints meg, Es vejem magtalanna ne tegyed, Hát így az Istent is meg-tekintsed, Atyád fia halálát el-feleysted.

Tőn az Király erre igen szép választ, Meg-ölelé Afzizonyt és két magzattyát, Ugy bírha fű békével ő országát, Hogy azért nem bántya az Vayda fiát.

Meg-esküvék Király Vayda fiának, Vayda fiak viszont László Királynak, Hogy hűféleggel léfznek oly atyafiak, Mint szinte egy Atyától származtak.

Oly nagy vigaságok immáron vala, Két Vayda fi Attyókért gyászban vala, Két veres bársony neszűbat hozata, Király az Vayda fiakra adattata.

Rövid nap Király Budában bé-szálla, Vayda fiát Lászlót nagy vigan tartya, Kit az Urak oly igen bánnak vala, Gyakron Királynak reá szólnak vala.

Sőt Garai László hogy ipa vala, Vayda fiánál leánya jegyben vala, Vayda fi Garaihoz bizik vala, Bánfi Pál, harmad Miklos Vayda vala.

Imé Királynak ezek szólnak vala, Mind unta-
lan Királyt izgattyák vala, Ha Király dolgára rá-
nem gondolna, mint az Uldrik Ispán ő is ugy
járna.

Oly nagy tsudánk hogy felfeged nem láttya,
Fejér várban atyád fia mint jára, Csak nével az fel-
feged Kiralysága, De ennek jár az országnak nagy
gondgya.

De sok szónak végre Király helt ada, Meg-holt
atyafia eszében juta, Kit szivéből Király ki vetet-
vala, Urakkal tanátsban végeztet vala.

Nám Garai Veit fogá beszédre, Lépjel alá vilély
gondot végekre, Őtfedet hívassad gyorsod helyed-
ben, Hogy ne légyen Király hozzád kétséggben.

Nem kétséges Vayda fi Garaiban, Őtfet Mát-
tyást hívatá fel Udvarban, Jó Tanács vadnak ottan
szép házakban, Afziszony kisebbik fiát kéri sirtá-
ban.

Jól meg-lássad édes fiam mentedet. Halálakor
Atyátok kert engemet, Hogy soha egyszer s' mind
az kettőtököt, Udvarban ne botsáffalak tiőtököt.

Semmiképpen Afziszony meg nem tarthatá,
Bátyya szavát Mátyás inkább fogadá, Nagy sietve
Buvára ő fel juta, Ottan Bátyyát Király meg-fo-
gattatá.

De nem tudgya Mátyás bátyya fogságát, Sem
Uraknak ellene álnokságát, Kapák Mátyást egy
házban ötet zárlak, Jó szolgálai nagy bánattal bo-
lyongnak.

Egy néhány Urak vitézek valának, Ha el-gék
vólnának támadnának, Meg mondom neveket egy
nehányának, Kik Vayda fiakkal meg-fogatának.

Horvát

Horvát kettő nekik nevek Pál vala, Nagy Ur
mind az kettő jó vitéz vala, Bodo Gaspar gazdag
Modrár György vala, Jó vitéz Rozgoni Sebestyen
vala.

Vitéz Kanisai László Ban vala, Vitéz Német
Frodnohán heted vala, Mindenik jó vitéz gazdag
Ur vala, Ezeket külön házban zárták vala.

Nám vala fogságoknak harmad napja, Az nap
immár ala szállásban vala, Budai Tanácsit Király
hívatá vala, Vayda fiát Lászlót kezekben adta
vala.

Juta Miklos Vayda ő szolgálival. László kezét
meg-kötözék egy istangal, Fris Palotához viték
nagy hamarsággal, Sok vitézek nézek nagy ohay-
tással.

Im fejeket mindenik le-haytottak, Sirattyák
kezeket őfzve kaptsollyák, Térdepleték háromszor
nyakát, vágák, Nyaka el nem szakada Vayda
fiának.

Az földre le-dőle fokban kiáltják, Törvénytelen-
ség ha negyedízer vágják, Hallották tsudait bizon-
nyal írják, Tudom soha nem hiszik meg-tsufol-
lyák.

De imé nagy sebben talpára állá, Hóhéznak így
szól nem törvény hogy többször vágja, Szegény
botlák ő ruháját meg-nyomá, Magát nem bírhatá
az földre borula.

Erőssen az Urak hóhért nógattyák, Erje végét
gyorsan kezdet dolgának, Hóhé el-vágá nyakát
Vayda fiának, Testet fogák Bakácsinban takarák.

Cz

Támas

Támadáshoz szegény kösség kész vala, Szántó-
lan kapás az hegyről fűt vala, Szent György pia-
tzára mind futnak vala, De szegény Vayda fia má-
el-holt vala.

Tévék tessét harmintz két vitézekhez, Kiker-
Sigmond halállal hayta kezéhez, Példa néktek Né-
met Török kezéhez, Kevés bűniért halálotk me-
gyen véghez.

Az ven Iltvári tornyával egy ő házban, Vayda
fiát Mátyást tartják fogságban, Több Urakat csak
felette más házban, Urakhoz őrzők vadnak jó szán-
dékban.

Rövid szóval hőstők ighen szállának, Két vég-
gyóltot vetnének bé ingeknek, Gyólcson azon éy-
jel ki erefzkedének, Mind őrzőkkel az Urak el-
szökének.

Kik házokban mely nagy gyorsan menének, Ki-
raly hiveiben sokat őlének, Támadának Szilágyi-
hoz menének, Királyra támadának és égetének.

Ország szerént nagy haddal járnak vala, Hata-
mokban ország jobb része vala, Nagy erővel Er-
délyben mentek vala, Egész Erdélyt foglalták
vala.

Rettene meg Király az Urak dolgán, Ezer négy-
száz irlak és ötven nyóltzban, Ur napján el-fő-
ké Király haynalban, Mátyást velle vivé Bécsben
fogságban.

Úy pártolás támadá az országban, Vayda fia
kért szép tartományokban, László Király halga-
Bécsnek várában, Nem mér jőni Urakkal ez or-
szágban.

[Mén

Méne Király Cseh országban Pragában, Podo-
bradi György az hely tartóságban, Mindennél bir
Király után Pragában, Igen fő Ur vala ez Cseh
országban.

Csak keveset Pragában Király lakék, Halálra
hirtelen meg-betegédék, Vég orája az Királynak
bé-telék, György mindent tenyeget hogy ne hir-
detnék.

Eszes Podobradi dolgában vala, Pecsetlő gyű-
tője Király ujjában vala, Ki vővé György szorítá
ő markában, Az alatt ira hamar bé városban.

Sőt az Király Bécsből hogy el ment vala, Hely-
tartónak gyűrűt mutatta valla, Ha mi dologról az
alatt irlatna, Ki őtet szereti hátra ne hadgya.

Az levelet Hely tartó Bécsben látá, Hunyadi
Mátyást nagy hirtelen indítá, Eyjel nappal Prágá-
felé viszik vala, Mert az levél ighen parantsollya
vala.

Rolla gondgya vala Podobradinak, Eleiben Vay-
da fiának jutának, Fogsága ujjula Vayda fiának,
Erős fogságában Podobradinak.

Irtak ezer négy száz és ötven nyóltzban, Hogy
meg-hala László Király Pragában, Esztendőre
meg-hala azon napon, Melly nap esküt vala Thó-
mós várában.

Sok zürzavar ez országban indula, Minden Ki-
raly az ki magát birhattya, Ki nem dulhat magát
várában vonta, Szomszéd hatalmasnak adóját
adgya.

Forog dolgok Uraknak az kösséggel, Egy sze-
rencséje gazdagnak szegénnyel, Nem gondolnak
kóbor-

kőbortók semmi rendel, Vároft salut dűlnak nagy égetéssel.

Gondgya nagy lőn erre jó Szilágyinak, Szólla Kanisai László társának, Látom vezedelmet szép országunknak, Ez kettő közt Urak maydan elfogynak.

Jaycsa várát im miképpen most vesztők, Bohnyaságot csak semmivel engedők. Ha ebben meggyünk el-fejenként vesztünk, Szóllunk Vaydánéval mit vegezhetünk.

Thómos várban Szilágyi Ersebettel, Urak szólnak neki nagy tisztelettel, Tudgya Nagyságod szolgáltunk verünkkel, Mindenűt szolgáltunk mi nagy hűséggel.

Joszágodot se kincsedet ne szánnyad, Bizd mi reánk mit mivelünk rá hadgyad, Ország gondgyát magadban veszed hánnyad, Fiad szabadulását vesztünk fogjad.

Vőve Afzszony beszédeket jó neven, Mit kívánunk engedelmes mindenben, Gazdag földöt kiáltának végében, Sok vitéz reá gyűle Káransebesben.

Az Bohnyaság Török előtt fűt vala, Jaycsa várát Török meg-vőtte vala, Eunek fő fő népe földra jött vala, Magyar Horvát nagy támadásban vala.

Rakomozon Tiszán innét szállának, Nagy erővel az két Bánok valának, Nagy Urakat melléjek hívtának, Ország jóvára mindének szállának.

Egy néhányat meg mondok az Urakban, Kik jámborok valának ez országban, Jó Szilágyi Mihály, Bathori István, Kanisai László, Marothi István,

György

György Bot András, és Sapolayi István, Hómonnayi Simon, Hagymási István, Szent Miklófi Pungratz, és Gerekt István, Ország Mihály és Rozgoni Sebeltyén.

Ember vitézlő Székely Thamás vala, Dotzi Péter, és Csaki Ferentz vala, Török Ambrus, és szent Vidi György vala, Péczí és Csanádi két Pispók vala.

Mind egytanátson ez Urak valának, Vaydáné Afzszonynak ezek udvarlanak, Az Királlyal ezek viszfát vontanak, Pest városában nagy őrómmel szállának.

Az ezer négy száz ötven nyoltzban vala, Ország gyűlése Pest városában vala, Három hűtelen Ur Budában ben vala, Miklos Vayda Garai Bamfi Pál vala.

Nám ezeknek Szilágyi Gletet ada, Hűz Urnak pecseti levélen vala, Szabad útok hűt alatt írva vala, Garai László gyűlésre bé jött vala.

Nám az kösség fel rohant azt kiáltya, Légyem Vayda fia Mátyás Királlya, Nám Attya is jó szolgált ez országban, Ki ellene szól meg hallyon ez órában.

Meg rettene szíve az Garainak, Miklos Hertzenek és a Bamfi Pálnak, Ha Ura léfszen Mátyás Magyar országnak, Meg-torollya halálát ő Bátyának.

Az Szilágyi meg-érté félelmeket, Mátyás képiben nékik kötő hitét, Hogy Lászlóért senki nem báná ná őket, Ők is jóváhagyák fejték fejeket.

Török nagy zendülett fel kiáltának, Ur Istennek nagy halakat adának, Sok harangok dobok trombiták zognak, Afgyu taratzk szakalók ropognak.

Vigan Mátyást Királyoknak kiáltják, Hítlent
Urak Buda várát meg adak, Mátyás Király Iza-
mára el-foglalák, Szilágyit benne Gubernátorul
hagyak.

Melly hamar Podebradi hogy ezt hallá, Meg-
örüle rayta im ezt gondolá, Egy leányát Vayda
fiának adná, Leányát egy kertben küldte oktató.

Az fokházat Podebradi nyitattá, Vayda fiát nagy
szépen kézen fogá, Deákságban bölcs Vayda fia
vala, Deák nyelven György Mátyással szól vala.

Sokká hántam vettem az te dolgodat, Meg gon-
doltam gyámoltalanságotat, Barátom volt jól is-
mertem Atyádat, Igen szánom te vén özvegy A-
nyádat.

Imé lassan lassan addig beszéle, Hol leánya va-
la kertben bé vivé, Leány nagy gazdagon vala öl-
tözve, Podebradi leányát oda inté.

Csak hamar az leány Attyához jura, Leányt Vay-
da fiának meg-mutatá, Vayda fiának velle kezét
fogató, Leány kőszoruját néki adató.

Rólad fiam leányom sokat szöllöt, Nem tudom
édes fiam mikor látot, Azóta szívében meg-szomo-
rodot, Minden embert erőted hátra hagyot.

En reám fiam ha magadot hinnéd, Es leányom
te hozzád hűtlen vennéd, Halálos fogságotat el-
vethetnéd, Atyád helyet Atyád lennék te néked.

Te Magyar Királya lennél azt tenném, Az Ura-
kat kit akarnál büntetném, Avagy fejem kintsemet
el-vesztetném, Ha akarnád ezen hitőmet köténem,

Illy dolog fogolynak ő természeti, Mindenhez
kélz mivel fejét mentheti, Kezét adá hogy leányát
el-veízi, Atyaságát mint jó Urának véízi.

Imé

Imé hamar Hop Mesternek György szölla-
Konyhábon nagy forgódás zörgés vala, Halvakarás
hagyma vágás nagy vala, Hamar gazdag ebédet
kélzitetet vala.

Tön fogadást hűtlen ő Mátkájának, György leá-
nya ismét Vayda fiának, Nagy örömben mind
fejenként valának, Foksága tágula Vayda fiának.

Hamar Podebradi az Cseh Urakkal, Morvában
Stranitzhoz ére nagy haddal, Bé-szálla vigan az
Vayda fiával, Magyarok Mátyást ott érék Ipával.

Urak követlegeket meg beszéllék, Szép édes
beszéddel őt meg üdvözlek, Csehek Magyarok
el-közelítének, Nagy örömmel Budában bé-szál-
lának.

Nagy szép ajándékokat velle György ada, Tizen
hat ezer fegyverest számlála, Hat elztendő fog-
lyokat-is meg-ada, Vívék segitsegül Budára ott
hagyá.

Gyakron igyében Matyás Királynak, Ez völt
színe egyéb vengég hadának, Ezek az Királynak
jól szolgálnak, Ezt hitták Magyarok Fekete-
hadának.

Azonközben Király lakik Budában, Urak for-
tig vadnak vízfíza vonásban, Alztalnál őszve
kapnak haragban, Kiknek karok fáý vízfíza-
vonásban.

Rólla Királynak vala nagy bánattya, Olasz
Német Török határit dullya, Országának vagyon
nagy háboruja, Lengyel Olasz és minden ellenfeg
vala.

C 5

Igen

Igen szégyen Király csak nével bírja. Négy szegre pufzta tárházának láttya, Sok panaszt, igaz kereferet ő meg-únta, Országának veszedelmét jól láttya.

Afztalát Királynak bizonnyal írják, Sok ideig csak rovásra tartották, Mézárosnak addig pénzt nem adhattak, Im mayd hoznak fokáig így vontatták.

Meg-busula Király ezeket látván, Kétféges végre is az Királyságban, ő feje nem lehet meg-Coronázásban, Mert Corona vagyon Fridrik tárházában.

Le-haytotta fejét egykor fir vala, Udvara nints igen szégyenli vala, Orzági Mihály ott sodolkodik vala, Mit fírfz Király igen kérdezi vala.

ő szemeit Király hallá meg-rőfő, Ország Mihálynak Király ezt felelé, Bár az Isten ez világból ki venne, Illy szégyennel ne éltetne Budában.

Sok hirt veszedelmet hallók földemben, Ellen-fégim száguldnak én földemben, Vagyok látod igen nagy szegénylégben, Csak az pufzta falt adá-cok kezemben.

Török egy felől Szeremféget dullya, Pétez-Gazgyát Velente nyomorgatya, Meg-aratot buzát Gállával hordgya, Horvátoknak az szalmáját sem hadgya.

Rút kissebseg ennyit nekem halgatnom, Fel-földet mint Német rontya jól tudom, Az fok ty hirt csak meg sem számlalhatom, Az fok panasz láttya Isten el-úntam.

Nem

Nem lehetzé hirtelen óltalommál, Tégy nagy gyűlést hamar te országodban, Minden nemzetet hivals hamarsággal, Ki nem jőne fenyegeffed meg-botoddal.

Az Ország Mihály felele Királynak, Jó Király kérlek meg-botsás Mihálynak, Kirallya vagy tudod Magyar orzágnak, Mert valod Kúldufnak te magadat.

Sommája ez légyen te gyűléfednek, Jelentsed meg-országodnak ezeket, Igen vessed nekik epeffegedet, Ne hadgyanak mind ezekben tégedet.

Az gyűlésből Nemesseket el-bocsáld, Az Urakat ebédre meg-tartoztasd, Királyságod az főzésben meg mutasd, Az Urakat jó boroddal itassad.

Légyen kapun fok fegyveres Cseh néped, Jó borodat az Urakra köszönnyed, Kin mit kívánsz bor mellett meg-jelentsed, Mindenektől te sommat nagyot kérjed.

Bár először az bort reám köszönnyed, Negyven ezer forintom raytam kérjed, Az botod isbátor utánnam vessed, Meg-busulok meg nem igi-rem nekéd.

Engem ránts ki afztalról haragodban, Hogy már vitezt engem csonka toronyban, Meg fattzolok az húsz ezer forintban, Nem sokkal több vagyon én tárházamban.

Nagy jó kedvel Király hallá köszönné, Az vén embert nagy szépen meg-őlelé, Sommáját monda hogy meg-tertsené, Imre Deákot Király hozzája inté.

Sies

Sies hamar ved ország Registromát, Jegyezd mind ki belőlle az Urakat, Vármegyeket és egyéb országitat, Gyűlésre fejenként hiyyad azokat.

Ennek irjad napját Kis Aszfzony napját, Gyűlésnek okát meg-értik mi legyen, Ki el nem jőne az hitlenem legyen, Minden úgy jőne nála sok kincs legyen.

Nagy gyűlésnek indulattya ez vala, Kis Aszfzony napjára bé gyűltek vala, Szántalan nép Pest mezején kűn vala, Magyar, Horvát, Tóth, Rátz, Oláh, Száz vala.

Egy széket Kiraly hamar csináltata, Három lépése graditsának vala, Pesti Megyes Templomban gyűlés vala, Az széket gazdagon bé-vonták vala.

Trantzélokön az Kiraly által jöve, Nagy Udvara külbömb külbömb nép vala, Gyűlesben bé méne székekben üle, Nagy szép szóval így lön Kiraly beszede.

Csendességben legyen minden halgasson, Hogy farsztlak mindentek meg-bocsásson, Jó neven vezem tőlle az ki itt vagyon, Ki itt nintsen arra-is gondom vagyon.

Atyám szolgálattját híszem tudgyátok, Fogságomkor híszem azt gondoltátok, Kiralytoknak engem kiáltottatok, Minden jóval kit nekem meghaláltok.

Sok vízfzavonás régólta köztetek, Mindennek szóllok attól meg-szűnnyetek, Ellenség kezéből eléb ki vészlek, Mindent igazítok olztán köztetek.

Tud-

Tudván sok felől ti nagy romlásfokat, Ellenségink égetik országunkat, Meg-torlom raytok nagy boszizuságimat, Meg-éppitem ti nagy pufztaságfokat.

Rövid időn hiveim meg-láttjátok, Ellenségelöt maydan nem lappagtok, Arkot házatok környül bár ne hányáflatok, Házatokban nagy békével nyughattok.

Az Innepet széker hátán várjátok, Futamodván ruhátokban alusztok, Jelesben az határban kik lakoztok, Horvath, Toth, Rátz, Oláh, Szászok kik vattok.

Csak az Isten ne legyen én ellenem, Nyilván tudom hogy minden ellenségem, Isten után semmi lészen ellenem, Elöttetek az én fejemet vezem.

Ezekről gyorsön úgy gondolkodgyátok, Velem egygyüt minden dolgot fogjátok, Szűkségemkor fejenként támadgyátok, Velem végre lszámot ti ne adgyátok.

Sőt ez napon én jó hiveim intlek, Kis sanyarúságot most fel-vegyetek, Jofzágokból kölcséggel segillyetek, Ez sommája gyűlésteknek ti néktek.

Azon meg-zendüle minden nemzetfeg, Meg-üdvozlék és közfönék ezeket, Vigye nagyra Isten te felfegedet, Hogy külyeb verhesd lszép végezéfidet.

Rendel jó kedvel fejenként fogadgyuk, Minden kaput négy négy forintra rovunk, Felfegednek hamar bé-szolgáltattjuk, Magunkat-is semmiben meg nem vonszuk.

Igen

Igen hamar az ország mind elfoza, Meg örült
erfzenyek fiatok haza, Az Kiraly-is Templomból
kiindula, Negyven Urat ő ebedre hivata.

Sok vigassággal Urakat Kiraly tartya, Ersekeket
Püspököket kinállya, Vagyon Pap Uraknak nagy
vig lakása, Nem tudgyák azt hogy tarsolyog meg-
bánnya.

Rendel Király az bort kezdé köszönni, Táncz
éneket nem jól kezdé mondani, Papok nem kez-
dének vigan lakhatni, Az notáját kezdék ők ne-
heztelei.

Az bort az fejében Mihály meg-igya, Negyven
ezer forintot nekem adgya, Nyolczad napra Bu-
dára azt be-hozza, Addig leszen csonka torony to-
házad.

Le hayta fejét ország nagy buvában, Sugva
mondgya ninesen ő tárhazában, Hallá Kiraly riasz-
ta haragiában, Hamar vessed nyakkal csonka to-
ronyban.

Imé Mihályt asztaltól ki randiták, Vonszák
csonka toronyban hogy riaszták, Hátra néz hól-
tig könyörög Kiralynak, Mit adhatok adok mint
jó fiamnak.

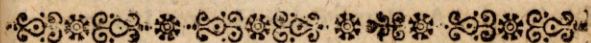
Csak ne vettes engem csonka toronyban, Meg-
fazzolok az hűsz ezer forintban, Nyolczad napon
be-hozatom Budában, Meg-aly ezen nincs tőb én
tárházamban.

Tőn kegyelmet Király Mihály kértére, Országot
ülteté ismer helyére, Rendel az Urakra mind bort
köszöne, Kinn mit kere mindenik meg-igiré.

Az

Az Királynak lőn hamar nagy sommája, Szép
szókkal az Uraknak ezt mondgya, Meg-láttátok
hogy nem veztem kártyára, Hanem költöm or-
szágtok oltalmára.

Meg-adom jővendőben pénzereteket, Ezen adom
írásom pecsétemet, Már el bocsátlak mint jó hives
imert, Itten tarscon meg-fejenként tiőket.

CERTAMEN REGIS, In Cholpen, & Sanctum De- metrium incipit.

NEm kélek a' Király Táborban szálla,
Nagyon parantsol minden: hivat hadában,
Porra téz ki marad hon házában, Immár
megyek szintén vagyok útamban.

Az ki hallá tiet nagy gyorsasággal, Szeremfeg-
ben Kiraly után hadával, Mahomet meg-vőtte,
Cholpent hatalommal, Szent Demetert törteti ál-
gyuival.

Tiszán Dunán sok élést vísznek vala, Sietéggel
ő hadát vílzi vala, Szent Demeter-is immár al-költ
vala, Császár hada Cholpen váránál vala.

Vala Miklos Vayda hadban Kirallyal, Lofontzi
Benedek Szilágyi Mihallyal, Kanisai László az
Bamfi Antallal, Homonnai Simon jó Pály Mi-
hallyal.

Somi

Somi Josa vitéz Báthori István, Reglyet és a
Sopolay István, Briszló Péter és az Hagymási
István, Székely Thamiás vitéz Maroty István.

Jó Both András és Herdevati Lőrincz, Rozgoni
Sebestyén és Hampo Ferentz, Prini István és vitéz
Csáki Ferentz, Dotzi Péter és vala Pökri Ferentz.

Ott Garai László Patorzi Albert vala, Geroti
István és Székely János vala, Tahi János és Török
István vala, Az Bamfi Pal és Hertzeg István vala.

Az Csaszárral az Kiraly szemben szálla, Ezer
négy száz és néoltzvan négyben vala, Az viadal
Szent Mathe estin vala; Harmincz két Ur mind egy
egy Zászlóval vala,

Cseh fegyveres tizen hat ezer vala; Azoknak
harmincz két Zászlójok vala, Kiralyé az Attyától
marat vala, Az Törökök Zászlót isméri vala.

Nagy szép gyalog népe húsz ezer vala, Ennek
negyven Zászlója nagy szép vala, Tatár Paisok
viadalhoz vala, György Delzpo-is segítségül jött
vala.

Jó Szilágyi Kanisai forgódnak, Mindent helyére
feregben állatnak, Nagy fen szóval Jesust ők kiálta-
nak, Vitéz Urak az Kiralyt körül fogtak.

Sivalkodván két felől indulának, Szántalan
pogányság allat kiáltnak, Biztatattyák az Urak
szólnak Kiralynak, Király nagy haraggal szölla
Uraknak,

Nem vélték engem Fejedelemnek, Nám úgy
szóltok nekem mint egy gyermeknek, Meg-láttya-
tok én maydan mit művelek, Kik jamborok vattok
azt mivellyetek.

Elegye

Elegyedék Keresztyén hat pogánnyal, Matyas
Király kiált oly nagy torokkal, Vitezek legyetek
nagy bátorsággal, Minket meg-látot Isten masok
jóval.

Csuda hangos szava mint egy trombita, Az Ura-
kat igen nógattya vala, Bátor szive vérontásra jó
vala, Serény erős az pogányt vágja vala.

Az ütközet reggel kezdetet vala, Sebes pogány
hal, és hultón hul vala; Kiraly mellett Urak forgód-
nak vala, Az pogány had igen meg-bódult vala.

Törökök vezének meg-futamának; Mahumet-
tel sokan el-szaladának, Szép hadi szerzámot mind
el-hányának, Sokán foglya esenek meg-halának.

Ur Istennek Kiraly nagy hálát ada; Hadd vitta
helt ő térdén imád vala; Melly Isten hatalmával lát-
ta vala, Illy nagy világ birót ő meg-vert vala.

Rakodának meg az nyert gazdagsággal; Chol-
pent szent Demetert nagy hatalmával, Meg-töré
meg-vővé nagy viadallal, Sok foglya esék ott-is
gazdagsággal.

Eppité az két várat erőssen, Egy falkát ott ha-
gya Kiraly népében, Deszpot Istvánt hagyta erős
Cholpenben, Hogy szolgállyon és vigyázzon az
végen.

Táborával Király haza indula, Futakról az Ura-
kat el-böcsátá, Nagy szép szóval az Urakat meg-
áldá, Egyfzer s' mind Istennek hálát ada.

Udvarával ő maga szép hadával, Király Budá-
ban szálla vigassággal, Ez országban imádnak ohaj-
zással, Isten Kiralyt szeresse több sok jóval.

Juta Polonyból György Præpost Királyhoz,

D

Fel

Fel föld könyörög látta országához, Német miat szegény nyomorultakhoz. Közel fekszik Német tábor Posonyhoz.

Nagy haraggal György Præpostnak azt mondá: Elegendig sies hamar Posonyban, Hólnap indulok leszek én-is útban, Meg-kerelem rontóim országomban.

Csak hamar siete Király készüle, Közel való Uraknak el-izene, Mindenik Ur hamar melléje jőne, Pesti mezőn táborban dobót üttete.

Tábora az után néki gyűl vala, Rozgóni Sebe. Nyén Hadnadgya vala, Német tábor lakóhoz közel vala, Romai Császár képe Haníz Groff vala.

Vagyon Német kártya kotzka jádzásban, Igen laknak éiznek isznak haynalban, Hivős vagyon sokan buttak szalmában, Vala szintén szent Lutzanap táiban.

Sóskuti György elől járóban vala, Két ezer lovagnak Hadnagyja vala, Sok nyelvet György Királynak küldöt vala, Kiből Király mindent megértet vala.

Fene szóval Király Györgynek izene, Ne taroznék sietne menten menne, Mihelt jutna ottan ostromot tenne, Semmit nem mulatna ő-is elmenne.

Elöl-járót Német Stráfa hogy látá, Stráfa hirt tőn az tábor meg-sayditá, Elés szekér tétova meg-indulá, Dobot ütének, fegyvert zörgetnek vala.

Rivalkodik elől járó száguldyva, Tábor kaput erőssen meg-ostromla, Rófit György Posonból hamar juta, Mind az két György vadnak erősa ostromban.

Vég ostromot Király igen kiáltja, ő maga-is ostromon igen vi vala, Kegyetlenül táborát környül vitattya, Nagy fok kaput táboron Király nyirta.

Tábora Királynak hamar érkezék, Lovag gyalog erős ostromnak esék, Igen lőnek két felől halnak vesznek, Táborát meg-gyuyták fok szekerek égnek.

Reggel erős ostromot kezdetek vala, Dél után ittmáron egy óra vala, Kemény ostrom tarta fok nép meg-hála, Király hada táborban bé-rohana.

Meg-bódultak Németek futamának, Igen vágják Magyarok sívalkodnak, Sok ezért bennük fegyverrel vágának, Nem fokban hír-mondók el-szaladának.

Az Haníz Groffal fok Németet fogának, Király hagyá köz foglyot le-vágjanak, Sűrű Sátort táborban fel-gyuytának, Sok fő Németet az tűzben-hányának.

Tud meg-okát Király mondgya az Groffnak, Tűzzel fizek én kóborlóknak, Ha égetők méltó tűzben hallyanak, Ha el-szalatz-mond meg-Német Császárnak.

Jára Király ott-is nagy nyerefféggel, Bécs országát dúlá nagy égetéffel, Mindent ölet nem gondol semmi rendel, Az kölcsönt így ada Király meg-zel.

Ada halát az Menyebéli Istennek, Örül vigad nagy nép nyereffégeknek, Gazdagsága öregből vitézinek, Meg-térének vigan háza jövének.

Sok panasz érkezék hamar eleiben, Háboródek meg-busult elméjében, Nem nyughaték Deszpót István Cholpenben, Szeremi Rátzok miatt vagyon székelyben.

Erre Király követeknek felele, Nám nem szabadhat lovam veritéke, Gyalogomnak el kopot, talpa bőre, Láttátok pedig immár jutunk telre.

Tudom vagyok Király azért meg löltök, Vét hullásom sem erős ték nem nézem, Indulok minden segítséggel léfzek, Megöltalmazlak nyomorult szegények.

Csak hamar Budából meg Pestre kele, Lovag gyalog Hadnagyokban bé-gyüte, Kész fiadat sok szép szóval el-készíte, Hadának beszédét Király így kezdé.

En azon kérlek szerelmes vitézim, Munkát ne szánnyatok én jó hiveim, Egygyüt vitézkedgyünk édes nemzetim, Ti léfzték végre is az én barátim.

Ráta kérlek meg ne háborodgyatok, Láttátok Isten szánom mint fáradtatok, Nám én is veletek egygyüt fáradok, Halznos fáradságot meg ne unatjátok.

Oly jó szerencsének volt minden igyünkben, Hírnökünk vagyon ez föld kerekfegében, Két Császárt meg-vertünk ez elztendőben, Kit egy Király sem tehetet földünkben.

Nemessek kik vadtok mind Ürrá téfztek, Kik parasztok vattok meg nemesíttek, Minden jóaimat adom ti néktek, Dobot üfzenek úgy mondás mennyenek.

Tón nagy paráncsolást az nagy Uraknak, Hogy levelét látván mind indullyanak, Gyorsan úgy jöjjenek mind hogy viahak, Im már megyek szintén útamban vagyok.

Az Dobok trombiták meg-zendülének, Nagy

szép Zászlókat mind meg-eresztének, Sok taratzk
algyukkal Dunán eveznek, Nagy táratsággal mind
el eredének.

Urak hallák nagy gyorsan eredének, Király után szép hadakkal fietnek, Bács Megyéből Szeremfegben kelének, Ott nyugalmat ada Király nékiek.

Rázt országra Szilágyit el-bocsátá, Tűzzel vassal igen meg-pusztitátá, Egész Bolgár országig el-rá-
blatá, Szántalan Ráztot Király le-vágata.

Az Király hadát Bohnyában inditá, Fejér várból nagy algyut ki-vonatá, Kit Császártól Király Attya nyert vala, Erős Jaycsa várát Király meg-szálla.

Mint hogy nyárban szép meleg idő vala, Szerencseje minden dolgában vala, Erős Jaycsát igen löteri vala, Ejjel nappal lövés nem tágul vala.

Buultak Törökben nagy lövéstől, Várát nem ohatryák fok ki dőléstől, Segitseget nem várnak Mahumettől, Mert jól tudgyák mint járt Matyás Kiralllyal.

Ronta falát körül Jaycsa várának, Egy erős tornya fen Jaycsa várának, Tornyt hiyják Horvát nyelven Szolatinnak, Az terején nagy szép zászlók lobognak.

Olasz vala Pattantyuska Királynak, Meg fe-nyité végét érje toronynak, Algyus hallá esék hamar algyuknak, Igazitya algyukat mind Szolatin-nak.

Sok algyut ki süte tornyot találá, Nagy része el dőle erős toronynak, Zászlók Törökökkel kö-zöst forognak, Alló seregekben kiktől sokan halnak.

Irtak ezer négy száz és ötven nyóltzban, Szent Kelemen napján lőn meg-szállásban, Tizen harminc napig töre buvában, Szent Miklós estin vala már-délkorban.

Vala szörnyű törése az Jaycsának, Király ostromot kiáltat dadának, Lovag gyalog készül derék ostromnak, Török Rátz köztők meg-hasonlának.

Sívalkodnak környűl Jeshűt kiáltnak, Köztők Király mindent nógat vinának, Sőt egy Zászlóben tövel fel-forditnak, Várból Királynak hamar-ízót adának.

De az Király szavokat meg sem hallá, Erős ostromnak várban rohanának, Sok vitéz pogány vivásban halának, Sokat benne vitézek meg-fogának.

Ezen Király Istennek hálát ada, Mindennel téd-der álván imádtata, Hogy pogány bottyát Isten-kezeben adta, Gazdagságot Király nagyot nyert vala.

Gerendákkal és nagy hant rakásokkal, Jaycsát éppiteré minden szerfzámval, Kis Karácson nape-ján az nagy Urakkal, Budában bé-szálla nagy vigal-sággal.

Háza gazdagsággal öltözve vala, Mert nagy szépséget hadakban nyert vala, Nagy Udvará-külömb-külömb nép vala, Hadat le szalita nyu-gottya vala.

Örűl vigad nagy Urakkal Budában, Sok vendég nép kezde jöni udvarban, Mind két Császárt töle-retteg házában, Vároft várat éppitter határokbani.

Rette-

Rettenetes Tél oly nagy hó lőt vala, Egymást hóból szomszédság állá vala, Szent György napig az hó mind tartot vala, Nyárban nagy bőleg min-denben lőt vala.

Csudálkozik minden nép szereneséjén, Istentől adatott nagy bölcsesfégen, Oly nagy ár viz lőe vala Szeremfégen, Hatmad évig oly nagy ár viz nyárbán telben.

Házokban Szeremfégalik békével, Nagy viz-től Török nem mehet végekben, Végek biznak Matyás vitézfégében, Mert hada kész mind huzot így kezében.

Imé törvényt nagy Oktavát indíta, Ő maga-is az törvényben ül vala, Hamisnak haladék nem leszen vala, Azt mindgyarált kapják büntetik vala.

Igaz ítélet tétett mindennek, Nintsen választáfa ott az személynek, Nagy szép móddal mindenek meg békélnek, Nagy háboruk mind le csendesed-nek.

Ezen csudálkozik Világ bíró két Császár, Hogy egy Iñu köztők eszes Király, Hogy első eszen-dőben ő hadával, Mind két Császárt meg-verte hatalmával.

Nagy jó szível vadnak Urak Matyáshoz, Kik halgatnak mint szerelmes Attyokhoz, Mit parancsol jó kedvel kélszek ahoz, Ellenfégen ellen ország általmához.

Mindenben nagy szerencsége Királynak, Gazdagsággal Bányák nyilatkozának, Bányászok nagy sok arannyat találának, Hogy nem idejekben több Királyoknak,

Az bornak buzánakbecsűje nem vala, Minden fele barom meg fokafula, Póroknak-is fok arany penzek vala, Sófejér ön vas-is sükeres vala.

Gazdagsága nagy Uraknak arannyal, Körül való nemzet nézi csudával, Szép országit Király szerencséjével, Meg áldotta Isten népét fok jóval.

Nagy fok dolga igye az idő közben, Irtak ezer négy száz és hatvan egyben, Egy gyűlést tétete, Király Szegedben, Uy udvarban mindent hivatalgyűlésben.

Im az gyűlés Pünköszt más napján vala, Szent Demeter Templomában ben vala, Király magas széken gyűlésben álla, Országnak szólla minden halgatna.

Fáratságát ki ki most meg-bocsássta, Gyűlésünket az Ur Isten meg-áldgya, Mit végezünk véghez vigyük azt adgya, Legyen Mennyei Urnak akarattya.

Immár vagyon négy esztendeje annak, Hogy Kirallya vagyok Magyar országnak, Nagy kissebség nekem ti Királytoknak, Hogy nem vagyok Ura Coronátoknak.

Coronámat ingyen sem említetek, Talám Fridericulnak engedtetek, Vagy nincsené Fejedelmek néktek, Ha semmit nem fog nála szép beszédetek.

Országomban minden nemzet kézfűllyön, Szent Iván hónap más napján it legyen, Istennek hatalma pattantyum leszen, Előttetek leszek senki ne fellyen.

De az akaratom irok Császárnak, Coronámért megyek ő tárházára, Tűzzel vassal támadok országára, Algyut viszek keritet városira.

Ország

Ország halla nagy zengéssel kiáltya, Szolgálunk felseged bizony meg-láttya, Ha ennek nem állunk mint felseged kívánnya, Kélszek vagyunk fejenként halni rayta.

Meg-álda országát mind el-bocsáta, Budában az Király ottan fel-szálla, Frideriknek egy levelet írata, Király levelében irván ez vala:

Irom felsegednek szolgálatomat, Ha veszed bocsüllóm méltóságodat, Tudom Istentől hivatalodat, De kár hogy el-felejtetted magadat.

Nám jól tudod Császárság változását, Nagy hűtre ő nekik fogattatását, Oltalmazna Keresztien országot, Törvényekben tárcsa az Királyokat.

Országom oltalmat tőled nem várom, Oltalom magamnak sem lehet tudom, Az mennyei Császár oltalmom botom, De Coronámat hogy tartod azt bánom.

Sőt ha közöd vagyon én Coronámhoz, Jőy közeleb Coronám országához, En-is közelb megyek Császárságodhoz, Meg-láttjuk szerencse az kinek mit hoz.

Vennéd orszagommal szolgálatomat, Intelled küld meg nekem én Coronámat, Mert meg keresem érette házadot, Meg nem lőlöm többé Császárságodat.

Ő Budáról az Tóth Janos Püspökkel, Ez levelet Kanisai Laszlóval, El-bocsáta őket szép tanítással, Szemben lőnek Urak Fridericulal.

Gonosz neven Császár levelet láta, Követeket igen meg-pirongata, Az Coronát hogy birná nem tagada, Haragjában ilyen választ írata:

Ds

Azt

Az bornak buzánakbecsűje nem vala, Minden-
féle barom meg fokafula, Póroknak-is fok arany
penzek vala. Sófejér ön vas-is sükeres vala.

Gazdagsága nagy Uraknak arannyal, Kőrül való
nemzet nézi csudával, Szép országit Király sze-
rencséjével, Meg áldotta Isten népét fok jóval.

Nagy fok dolga igye az idő közben, Irtak ezer
négy száz és hatvan egyben, Egy gyűlést tétete,
Király Szegedben, Uy udvarban mindent hivat-
gyűlésben.

Im az gyűlés Pünköszt más napján vala, Szent
Demeter Templomában ben vala, Király magos
székben gyűlésben álla, Országának szólta minden
halgatna.

Fáradságát ki ki most meg-bocsássa, Gyűlésün-
ket az Ur Isten meg áldgya, Mit végezünk vég-
hez vigyük azt adgya, Legyen Mennyei Urnak
akarattya.

Immár vagyon négy esztendeje annak, Hogy
Kirallya vagyok Magyar országnak, Nagy kissebbség
nekem ti Kiralytoknak, Hogy nem vagyok Ura
Coronátoknak.

Coronámat ingyen sem említetek, Talám Fri-
dericulnak engedtetek, Vagy nincsenő Fejedel-
metek néktek, Ha semmit nem fog nála szép beszé-
detek.

Országomban minden nemzet készűllyön, Szent
Iván hónap más napján it legyen, Istennek hatalma
pattantyum leszen, Elöttetek leszek senki ne félylen.

De az akaratom írok Császárnak, Coronámért
megyek ő tárhazára, Tűzzel vassal támadok orsza-
gára, Algyut vílzek keritet várofsira.

Ország

Ország halla nagy zengéssel kiáltya, Szolgálunk
felleged bizony meg-láttya, Ha ennek nem állunk
mint felleged kívánnya, Kélszek vagyunk fejen-
ként halni rayta.

Meg-álda országát mind el-bocsáta, Budában az
Kiraly ottan fel-szálla, Frideriknek egy levelet ira-
ta, Király levelében írván ez vala:

Irom fellegednek szolgálatomat, Ha veszed bő-
csűllyöm méltóságodat, Tudom Istenből hivatalo-
dat, De kár hogy el-felejtetted magadot.

Nám jól tudod Császárság változását, Nagy hű-
tre ő nekik fogattatását, Oltalmazna Keresztien-
országokat, Törvényekben tarcsa az Királyokat.

Országom oltalmat tőlled nem várom, Oltalom
magamnak sem lehetz tudom, Az mennyei Császár
oltalmom botom, De Coronámat hogy tartod azt
bánom.

Sőt ha közöd vagyon én Coronámhoz, Jőy kő-
zeleb Coronám országához, En-is közelb megyek
Császárságodhoz, Meg-láttjuk szerencse az kinek
mit hoz.

Vennéd országommal szolgálatomat, Inteled
küld meg nekem én Coronámat, Mert meg kere-
sem érette házadot, Meg nem lőlőm többé Császár-
ságodat.

ő Budáról az Tóth Janos Püspökkel, Ez levelet
Kanizai Laszlóval, El-bocsáta őket szép tanitással,
Szemben lőnek Urak Fridericulsal.

Gonosz neven Császár levelet láta, Követeket
igen meg-pirongata, Az Coronát hogy bírná nem
tagada, Haragjában ilyen választ írta:

D 5

Azt

Azt íródszolgálsz Csaszáragomnak, Bőcsületes
gennél melőfogomnak, Rendit Menyből tartom
hivatalomnak, Más felől leveledben írsz bolond-
nak.

Sőt emlekeztetv te fogadádomra, Nem fogattam
Coronád megadafra, Kőteles vagyok az te által-
modra, Nám te magad nem kényszerítesz arra.

Penig közöm vagyon te Coronádhöz, Idővel
közelbb megyek országodhoz, Nem vagy barátom
hogy jönél hazamhoz, Azért többé méltóságom
meg ne lőld.

Rakodának követek indulának, Matyás Király-
hoz Budára jutának, Király meg-érté levelét Csa-
szárnak, Hadat hirdet parancsol országának.

O Budánál Sátorit felvonata, Két helyen az Du-
nát által hidlata, Nagy erejét vizen földön inditá,
Somi Josát, Kanisait választá.

Dulva égeslőtek elől járóban, Reszenig fel-sza-
guldgyatok útamban, Senkinek ne kedvezzerék
dolgomban, Menten megyek utánzatok táborban.

Rút égetést öldöklést dúlást tőnek, Sok tárházat
útokban felverének, Várat városi pusztán fokát,
lőlének, Kikből Király előtt mind ki szöktének.

Vadnak erős városok ő útában, Tartományyok
vadnak kemény dúlásban, Matyás Király hada
nagy gazdagságban, Sok fő fogoly vagyon ő tá-
borában.

Győzné Isten és azt meg-jelenthetné, Melly
nagy kárát felső nemzet szenvedé, Reszeni mezőn
Zátló tövet fel-üté, Az Uraknak Király hűttel
beszélté.

Inné

Inné addig Zászlómat ki nem veszem, Míg nem
ez tartományt tűzzel el veszttem, Rayta lakó népet
mind meg-ölettem, Coronámért megyek az hol
meg-lőlöm.

Tuttára vala ez Német Csaszárnak, Urak váro-
sok Hertzegek mind irnak, Látod nagy veszedel-
mét országodnak, Coronát küldgyük meg az
Matyásnak.

Hayla Fridericusnak szive ezen, Fogságban fő
fő nép Király kezében, Friderik Pápával szolla köz
helyen, Minden jót végezének ottan ketten.

De Pál Pápa szolla Fridericusnak, Isten szerént
szóllok mint jó fiamnak, Látod diadalmát rayta
Kiralynak, Ne akard veszedelmét országodnak.

Ez nem titok mert ez világ jól tudgya, Török
Csaszárt meg-verte sanyargatta, Csaszáragod én
jó fiam ne bánnya, Hansz Groffal fő népeidet fogva
tartya.

Hadad tudod most-is ben országodban, Földed
vagyon rettenetes romlásban, Azért jobbé ha ide-
jő rád házadban, Mit használ Corona akkor mar-
kodban.

Oka te vagy minden veszedelemnek, Nám jám-
borul szolgál Keresztységnek, Isten után Paissa
mi földünknek, Es rontója az dühös pogány nép-
nek.

Meg-adgyatok azért ti az Coronát, Im izenek
arra birom az Kiralyt, El-vízi földünkben meg-
dühöt hadat, Végezének meg-küldék az Coronát.

Oly nagy tisztelességgel Coronát fogá, Térdre esék
szép szókkal hálát ada, Két Cardinált kik meg-ho-
zák jól tartá, Nagy hadat vérontástól meg-lasztá.

Nagy

Nagy örömmel Budában bé-szállának, Ezer-
négy száz harvan négyben irának, Jó Matyás Kira-
lyunkat meg-Coronázák, Sok vendég ország őket
meg-áldák.

Nám egy hire juta hamar Királynak, Török
Császár törí falát Jaycsának, Kirallyal nagy Urak
mind indulának, Mahumet hallá jövéset Matyás-
nak.

Az Mahumet oly igen meg-bodula, Nem várá
szomszédgyát hogy kezét fogja, Sátorit hagyá szer-
számot ott hagyá, Kikkel Jaycsát Király meg-taka-
rita.

Jó Istennek az Király hálát ada, Ily nagy győze-
delemmel járt vala, Hire előtily nagy Császár fűt-
vala, Nagy nyerefféggel Budában bé-szálla.

Nagy haragja lön Királynak Móldvára, István
Vayda farr vetet az Királyra, Sok Törökdöt Vayda
hozot Móldvára, Király hamar méne István Vay-
dára.

Hazug álnok pogány az ő dolgában, Király
juta Moldvában bánattyában, Eyjel nyugszik farrat
népe táborban, István Vayda reá rohana éyfelkor-
ban.

Vágják lövik sívalkodva táborát, Meg-vivák
Olahok reájok az Bányát, Király hallá ottan ütteté
dobját, Nagy fel szóval nógattya Magyarokat.

Vad Oroszlány módra rivalkodának, Olahokra
Magyarok rohanának, Sok népe hala meg István
Vaydának, Nyerefféget Isten ada Királynak.

Nagy hire terjede mind ez világban, Sok nem-
zetet meg-győzőt viadalban, Podebradi György
Király

Kiraly Cseh országban, Eretnekfég nagy támadá
Pragában.

Gondgya esék Maximus Pál Papának, Mint ál-
hatna ellené ez Sektának, Friderikkel Mantuaban
szállanak, ő dolgokról izenének Matyásnak.

Verje és haycsá meg csak az Husztokot, Gyá-
molicsa Romai Szentegyházat, ő fejében téfznek
attól Coronát, Neki adgyuk Morvát és az Sleslát.

Az Követek az Királyhoz jutának, Nagy tiszá-
tesféggel mindent meg-mondának, Drága szép
ajandekokat adának, Király dolgán mind el-csu-
dálkoznak.

Reggel más nap Pal Péter napja vala, Eyjel Ki-
rály hadának izent vala, Az had közel Pesthez fa-
lukbati vala, Haynalkorá Pesti mellé jöttek vala,

Csüdálák Követek reggel hogy láták, Ily nagy
hadak hertelen készen vadnak, Seregben dobok
trombiták harfognak, Duna mellet Morva felé mo-
zognak.

Követek bucsuzának indulának, Frideriknek és
Papának szállanak, Soha földön ilyen embert nem
láttak, Maga természetü mint az Matyásnak.

Nagy rettenetes személye udvara, Székiben ül-
ve követféget halgattyá, Nagy haraggal választ jön-
tön várában, Király módra minden lön szálla-
sunkra.

De haynalban más nap nagy dob szót hallánk, Ki-
tekinténk hát már mind készen vadnak, Lovag-
gyalog nagy sereggel indultak, Nagy álgukat sok
saratzkot vontatnak.

Eleiben

Elleiben sok fő népek jutának, Nagy tisztességén
Királynak tövének, Király udvarlói el-keszülének,
Minden késelem nélkül ottan eredének.

Bátorlagát Császár és Pápa hallák, Isten nagyon
vélek róla azt mondgyák, Király dolgan igen,
csudálkoznak, jó válasszat köszönék mint fiok.
nak.

Az Király Morvában hamar bé-szálla, Sok vá-
rost Urakat ő el-rontata, Slesiat és az Lufaciát dula-
ta, Cseh országban az Husztokat vágatá.

Tudós bölcseket velle visel vala, Kit fegyverrel
kit igirettel hayt vala, Jobb része Cseh országnak
meg hódola, Alamoczban meg Coronázták vala.

Igyekezék hét esztendeig Husztokkal, Pódebradi
György Király Ipájával, Egygyűt hadakozik az ő
hadával, Janos Ersek el-árulataíraival.

Az Királynak hivei ezt meg irák, Urak Casmirt
nagy erővel bé-hozták, Nitra várát az ő kezében
adták, Azon vadnak hogy őt meg-Coronázzák.

Meg busula Cseh országból indula, Nitra körül
Lengyelek te indula, Ki nem szaladhata az mind
meg hala, Nitrából Casmir éjyel el-szalada.

Pusztalagát fel földnek igen száná, Szép haddal
Kénts tartó Istvánt bocfatá, Igen meg-fenyegeté
azt parancsolá, Lengyel országban bősztuját
teolaná.

Oly haraggal jár ben Lengyel Országban, Min-
denttőretéget öletútában, Casmir hallá gyűleszá-
la táborban, Kit Királynak hamar István meg-ira.

Lengyel. Tatár, Mazur, Muszka, Prus vala,
István utat Casmir Király meg-állá, Casmir hadát
mihelt

mihelt Matyás meg hallá, Nagy sietve haddalután
indula-

Oly hamar Kints tartóhoz Király juta, Kit Len-
gyel had csak ingyen sem vár vala, Lengyelekkel
az Király szemben szálla, Erős hartzon sok fő Len-
gyel meg-hala.

Nagy sok foglya esék hamar Királynak, Eléset
el fogá Lengyel tábornak, Hagya Király köz fog-
yot ne fognának, De mindent jobb felől artzul
vagnának.

Jegyezve ők úgy el-bocsátassanak, Mikor mosd-
nak ezekben jut mosdások, Matyás Király hadát
ők közel látták, Azok-is hiheffek kik tőlők hallyák.

Csuda igen Lengyelek veretének, Matyás Ki-
rályal szerzesben esének, Erős Kőtest békeffegtől
tévének, Kit jámborul im bé tellyesítének.

Ez két Király közöttök igazodának, Falukban
Urak el bé szállának, Matyás Királynak kony-
hakat gyutának, Casmir Királyal nagy vigan-
lakának.

Sok hadi szerfzámán Matyás Királynak, Len-
gyel Urak ugyan el-almétkodnak, Sok szép arany
kövön igen csudálnak, Alverushoz Magyarok
hasonlitatnak.

Edgy levelet hozának eleiben, Edgy uy vá-
rat Fejér vár ellenében, Török Császár raka-
tot erősségben, Sabacz neve Szerem nagyon
veszélyben.

Táborának ottan dobott ittete, Casmirtól bucsu-
zék Király erede, Szent Simon napjára Szegedde
ero, Túlza mellett Király mind alá mène.

Király

Király hardz veszélyben nagyban vala, Mer nagy erős idő rájok támadt, Tisza Duna vizek bé fátak vala, Erős hidegtől fok ember holt vala.

Az Sabaczban jövéset érzik vala, Arka teli vízze bé fagyot vala, Szent András napján el-juta meg-szálla, Ezer négy száz hetven ötben ez vala.

Szőrnyőn kezdé Sabacz várát lőtetni, Az ál-gyus ritkán ritkán kezdé találhatni, Király lát-igen kezdé dorgálni, Mi oka hogy port golyóbi-ig veszti.

Illyen álnok pogány az ő dolgában, Ezer forint minden esztendő számban, Jacabnak jai Császártól alacomban, Király Olasznak szölla-haragjában.

Meg-láid Jakab há te szánod Sabaczot, En mayd ketté törtetem te ragodat, Az álgyuha tolyatlatk te magadat, Meg-találom én maydan veled Saba-esot.

Igen meg-ijede Jakab hogy hallá, Az álgyuk ho-esék igen talállya, Mindenikkel Sabacz várát talál-lya, Szertelenül falát bástyáját rontya.

Rettenetes Király ostroma vala, Eyjel nappa hatod napig viratta, Király bé rohana fok Török-hala, Nagy gazdagságot várból ki hordata.

Im nyeressegh közör két hordót hozának, Kir-pecsétek vala Velenczéseknek, Számszeriy nyilla-kik meg rakva valának, Király látá ezt monda az Uraknak.

Tudgyátok Velenczének fogadását, Hogy csan- nekem tartya hű jámborságát, De nám semmi né- nem állja meg szavát, Ez nyilaknak bizony meg- vészem az árrát.

El-hányatá földig Szabacz rakását, Egetteté körül Szabacz töltéset, Péter Gazzára indita fel népét, Hogy meg-büntesse Velencze városát.

Nagy hamar hire lön ebben városnak, Rettené-nek róla tanatskozásnak, Hufzon négy vén sze-mélyt válogatának, Királyhoz Sátorban kit bo-esátának.

Termetek vénsséggel egyenlő vala, Szép fejér ruhájok szakálluk vala, Térdre Király előtt le-estek vala, Illy nagy szép könyörgéssel szóltak vala.

Az Ur Isten az ki vagyon Mennyegeben, Az vi-fellye felfegedet igyében, Es ez földet adta az te kezecben, Ostora vagy Istennek büntetésben.

Tugyuk te felfeged ellen vétünköt, Hordón láttá nagy hadad petsétünköt, Ohajtva könyör-günk ez nagy vétünköt, Meg-bocsássad vegyed mi hűségünköt.

Velenczének dól-gát felfeged érti, Tengereken ő életét keresi, Némellyeket az viz meszleze el-ve-ti, Ki vizben vész kit pogány kézben ejti.

Igen kár ki ütt felen borsóját veti, Ki ott mé-gyen mellé az ki nem tépi, Néha gazda csak mag-vát sem veheti, Felfegedet tudgyuk hogy ezt jól érti.

Ritkán vagyon olly ember ez világban, Ki szo-kot adni fokat sommájában, Csak békével marat-hatná honnyában, Illy nagyot hoz kételenfeg vi-lágban.

Ez az oka mi nagy fizetésünknek, De könyör-günk Istenért felfegednek, Tégy kegyelmet nyo-

morúlt özvegyeknek, Szegény árváknak törődöt
véneknek.

Sőt más ellen általmunknak reménlünk, Im
egymáson mi lehet sommát szedünk, Felfegyednek
azt Budára fel-vizszük, Hitet hűségünkről ujjon-
nan tészünk.

Ezen Király szíve igen meg esék, Mert mind
igaz mit az vének beszélnek, Az Királytól lón né-
kiek kegyelmek, Rövid szóval lón ilyen fele-
letek:

Tészem az jó Isténért ezt veletek, Igaz legyen
mire nékem felelték, Szent György napig engem
Budán meg-lóltok, Ott én választ tészek minden-
ről néktek.

Vidulának Olaszok bucsuzának, Az Királlyal
szép hadák indulának, Az országban nagy vigan
bé-szállának, űdö mulván Szent György napra
jutának.

Jövének Velentzésekől Budában, Egy Török
követ-is jutta azonban, Sok vendég nép az Király
udvarában, Az Törököt hivatá bé az várban.

Csuda mondgya az Követseg halgatásban,
Széki magos öltözve gazdagságban, Követseget
nem halgat ő hazában, Jutta követ eleiben
azonban.

Török mind szép rendel meg-állának, Fejek
hajtyafok szép jót mutatának, Szólla az Uraknak
hogy halgatnának, ő ne lenne oka ha romla-
nának.

Ottan Csauz követseget el-kezdé, Győzhetet-
lennék az Császárt nevezé, Csauzt meg-riasztá

másut kezdené, Igazat mondgy mert azt nem
izenhette.

Rendel követseget meg azon kezdé, Király
meg-haragvék igen riasztá, Medve módra szem-
vérben fordulá, Ajakat harapá vére ki csordula.

Ezt látá az Csauz ugyan el-halá, Többet az
Királynak szólni nem tudá, Nadragából meleg
fős viz fakada, Más dolgát-is ő el-bocsátta vala.

Ezt hogy látá Király őtt el-czogató, Gazdajá-
nak Parlagi Györgynek hagyá, Az szálláson mint
egy foglyot tartaná, Négy esztendő mulva el-bo-
bsátaná.

De Olasz követek elő állának, Draga Kristály
pohár széket hozának, Nagy szép szókkal Király-
nak bé-mutaták, Király meg sem köszöné O-
laszoknak.

Imé túlók az üveget el-fogák, Király hagyá
hogy pohár székre raknak, Olaszokat ebédre bé-
hivaták, Titkon Király meg-hagyá két iffiaknak.

Imé harmad tál étket mikor hoznák, Pohár
széknél ketten őszve kapnának, űftök vonva egy-
mást ártzúl tsapdosnák, Pohár székre dőllyennek
el-taszítsák.

Törjétek-el Kristályt padimentomon, Har-
mad tál éték mikor vólna asztalon, Iffiak ketten
egymást ragadák torkon, Pohár szék zendüle pa-
dimentomon.

Imé Kristály zendüle mind el-töték, Az O-
laszok nagy summára böcsüllék, Király hagyá az
cserepét hogy ki-vetnék, Töröt állat cserepe sem
jó ennek.

Az széket kapák helyére állaták, Szép arány kupákkal gyorsan meg-rakák, Kevés idő múlva ismét azon iffiak, Meg öszve veszének egymást forgattyák.

Még az pohár szekre ketten dölének, Pohár székel-dőle kupák törének, Király szőlla kupák fel szedetnének, Néha törő cserépe-is jó ennek.

Sok vigasággal lőn Király ebéde, Harmad napon Olasz követ könyörge, Málzor jőne Király néki izene, Ezzel követ Velentzében bé-méne.

Tanátsokban bölcs Olaszok meg-érték, Hogy Királynak nem kel üveg ajándék, Drága arany pohár széket szerzének, Ki mellé ismét nagy summát szerzének.

Rövid időn meg Budában jutának, Csüg az kezek fok szépséget hozának, Hazul jöttek jó választással járanak, Király hűségében holtig állának.

Egy részét Cseh-orzágnak Mattyás birja, De jobbrészét Podebradi György birja, Podebradit az Pápa meg-átkozta, Hogy Viklef Janos sectáját tartaná.

Egy vitéz fia Victorinus vala, György nagy néppel az fiát fel-támasztá, Azt erőssün néki meg parancsolé, Fridericusra Béctet hogy meg-sállaná.

Nagy erővel Victorinus el-juta, Bécs városát az Csaszárra meg-szálla, Oly szertelen Bécsre törtéte vitáta, Csaszár rettene Matyásnak irata.

Vegyed kérlek Atyafiúságomat, Tudom kárát miattam országodnak, Meg-fizetem én te Királyságodnak, Hittel fogadlak én Atyámfiaának.

Azon kérlek hogy most mindent el-felejts, Il-

lyen

lyen szűkségemben engem meg-segits, Az Római Szent. egyházat gyamolits, Illyen nyavalyámban engem szabadits.

Senmit nem mulatá Király indula, Nagy erővel segítségre siete, Victorinus hallá igen rettene, Bécs alól el-szálla Morvában méne.

Az Király el-juta Bécsnél meg-szálla, Csaszár Matyást olly nagy vigán fogadá, Három jeles dolgot végeztek vala, Kiról levél köztők hittel költ vala.

Reá támadást egy-másra nem tennének, Ez ország káráért száz ezer arany lenne, Csaszár azt két esztendőben le-tenné, ötven ezert azomban ő le-tenne.

Csaszárnak egy Húgát Királynak szerzék, Beatrix Afiszonyal Király esküvék, Atyafiúságot köztők erősitek, Ez harmadik végezés lőn köztők.

Imé Victorinus táborban vala, Fridericus azon igen fél vala, Hogy ha Matyás Király haza indulna, Victorinus ottan reá rohanna.

Sok szép szóval az Királyt arra bírá, Hogy hadával menne Victorinusra, Verje meg az után mennyen országában, Foglallya el Királyságot Prágában.

Sőt még én-is veled adom népemet, Ugyan birjad mint színtén az tiédet, Ha több nép kell meg többitek tégedet, Mert ugy tartlak mint édes gyermekemet.

Az Király nagy hadnal ottan indula, Jutta Victorinussal szemben szálla, Victorinus igen meg-

rettent vala, Erős helyre magát be-álta vala.

Bátorsága nints ügyére gondola, Alatomban Friderikhez bocsáta, Igen hamar békefséget szer-zettek vala, Ebben Matyás Király semmit tud vala.

Az Királlyal Csaszár népe melly vala, Csaszár hamar vízfőzra hivatta vala, Haragjában haza Ki-rály indula, Erős dulást Cseh-országban tött vala.

Csak hamer az kétés köztök meg-bomla, Mert Friderik semmit-is meg nem álla, Podebradi György fiaftól meg-hala Cseh Kiralyság az Matyáfra marada.

Hozá Beatrix Afzszonyt haza Budában, Csak fortély nem esék rajta ő utában, Mert Friderik meg-lefeté utában, Hogy fákmányt tétessen Ki-rály jóvában.

De hamar tuttára esék Királynak, Eleiben fiete ő Mátkájának, Nem telheték kedve Fridericus-nak, Igy halála meg jó tétét az Királynak.

Esmét köztök frigy levelet szerzének, Jó ideig békefségben lévének, Király hadat hirdete ő né-pének, Hogy hazára mennyen az Mahumetnek.

Bácz megyében táborban Király szálla, Rette-netes nagy fok hadi szerfzama, Huszár gyalog és fegyveres nagy vala, Az Mahumet kin által érti vala.

Ezen Mahumet igen rettent vala, Hadával az Király Szeremben juta, Postán az Királynak meg irták vala, Hogy Friderik Csaszár Posont vitattyá.

Lásd mely igen Király ezen busula, Mahumet

követte jötön jó vala, Frigyet jó hitt alatt ő követ vala, Mahumettel Király hitet tött vala.

Lám az frigyben köztök igy végezének, Irassa-nak hatáiban meg az végek, Annál bellyeb egy fe-lől se mennyenek, Erről két fél hűt levelet vő-vének.

Az végeket mind két felől meg irák, Petsét alat azt egymásnak iktaták, Az Törökök erről hálát adának, Mert dolgokról bizonyyaligyen irnak.

Törökök Király menését hogy hallák, Minden kintsét Csaszárnak vizre rakák, Scithiában Ten-geren túl szaliták, Föld népe fűt az fő népek bő-dultak.

Mihelt látá Király Csaszár frigy levelét, Fel-emelé égben az ő két kezét, Tudója vagy Isten lá-tod szivemet, Hogy nem szomjuhoztam Keresz-tyén véré.

Vala gondom az hitlen Pogányságra, Segitfé-geddel hogy mennek házokra, Véget téfzek vala Csaszárságokban, Vagy vég lészzen vala Király-ságomban.

Néked légyen Ur Isten tudásodra, Földi feje-delmek mind tutokra, Vala hadam Keresztyén-ség jóvára, Meg térésem ma lészzen romlásokra.

Irtak ezer négy száz az hetven hétben, Segit-ségre fiet Posonnak igyében, Hallá Német tá-bor vartzanta Bécsben, Király juta szálla Német helyében.

Csak hamar Posonnál hidat hidlata, Köpcesent Leány várát igen vitatá, Hamburgot löteté igen vitatá, Az benne valókat mind le-vágatá.

Igen rettenének fok erős házak, Sokat benne
Királynak meg-adának, Claustromburgon körül
fokat dulának, Egetének fok embert le-vagának.

Oly kegyetlensége vagyon hadának, Meg-vál-
tozott természeti Királynak, Kegyelességről dühűs-
ségre fordultak, Mert parancsol igen hadgya
népének.

Ne legyen semmi választás személyben, Gyer-
meket fel-hánnyanak az törben, iffiak vének meg-
hallyának egyemben, Meg-hal érte ki nem jár hi-
ven ebben.

Erős télben az vizek bé-állottak, Pusztára Mar-
héknál hadára Csaszárnak, Estve Király seregi in-
dulának, Virrattára Marhék alá jutának.

Szerencséje Királynak nagy lőtt vala, Város-
ból előttök ki-mentek vala, Kiket Király utban
tapasztalt vala, Város előtt mind le-vágatta vala.

Hágatá meg környül város kö falát, Mert lön
vesztek kik állanak fal alatt, Mind le-vágata az
benne valókat, El-hanyatá fok helyen város falát.

Im Duna Murva mentében valókat, El rontatá
szép kölcsös városokat, Sok helyen utában Fride-
rik hadát, Gyakran veri hol érheti táborát.

Indula Syriában táborával, Nemet Ujhelt vita-
tá algyuival, Sanyargatá löteté fok ostrommal,
Ujhelt meg-adák Királynak jó móddal.

Nagy kegyelmet tön Király az várossal, Epitte-
té törését hamarsággal, Meg-rakatá fok éléssel
szerfzámval, Bécs felé indula Király nagy hadával.

Claustromburgot Király szálla meg-vővé, Kani-
sait benne hagyá képiben, Véle hagyá egy falkát ó

népében, Duna utát őriztetné hűségben.

Uj Bécs alá Király hadát szalita, Ezer négy száz
hetven kilentzben vala, Pünköszt havának nyól-
tad napján vala, Erős hartzon fok két-félben
meg-hala.

Erőssen kezdé ő Bécset lötetni, Sem porát sem
golyobírsát, nem kimilli, Belől-is az fok algyukat ki
szórni, Embereknek tétzik Föld Meny rengeni.

Nagy sűrűn gyalog nép mind körül fekszi, Pus-
kával számszerival kö falt lövi, Belső fél-is lövést
ugyan ki-tölti, Mint az két fél szemben egymást
ugy lövi.

Előtte két káput nem zártak vala, Algyuk tor-
ka onnat füstölög vala, Közzel ember reá sem
nézhet vala, Vátos környül gyakran hartzolnak
vala.

Csatogás kiáltás lövés küztök nagy vala, Ki-
rály hada nagy gyakran fel ül vala, Város hartzo-
lót bé-vágják vala, Nyughatatlan éjjel nappal két
fel vala.

Immár két esztendőben fordult vala, Király-
nak szeremből meg irtak vala, Török Csaszár az
frigyet fel-bontotta, Nestert Killyét egyszer s-
mind meg-szállotta.

Az követ Királyhoz míg oda juta, Két vég há-
zat Csaszár addig el-ronta, Ezen erőssen Király
meg-busula, Mahumetnek ő hírére irata.

Meg-küldtem tenéked hamis hitödet, En nem
tudtam embertelenségedet, Küld meg nekem ír-
som pecsétemer, Oka te vagy hogy meg-vonfom
beszédemet.

Vivék Király levelét az Csaszárnak, Az Mahumet látá ira Matyásnak, Köszönetit szomszéd Attyafiának, Illyen szókkal irata az Királynak.

En nem értem okát indulatodnak, Leveledben ír sz te álhatatlannak, Okát nem értem te haragodnak, Mert nem vitettem mint jó barátomnak.

Rendel házaid mind bé-iratának, Lásd meg őket békével marattanak, De ez négy vég házakat belé nem írták, Deákok büne hogy ők meg nem találtak.

Galambocz ez Nester Fejérvár vala, Killye Orsua ez négy szép szeg haz vala, Kiket Mahumet meg vétetet vala, Frigy törést Kiralynak megküldte vala.

Elő hozata az Csaszár levelét, Kiből mind meg-érté maga mentését, Fel-szakasztá Király ő frigy levelét, Nem lölé irva benne házak nevét.

Nagy haragja lön az Péter Ersekre, Hivata gyorsan Papot eleiben, Az levelet adá Ersek kezében, Az kire tégy választ nekem te ebben.

Sőt az Ersek látá nem tagadhatá, Kiraly előtt csak vallát meg vonitá, Kiraly az Erseket meg-fogattatá, Ejjel titkon gyertyával csepegetteté.

Az kinban az Ersek ottan ki-fejté, Egy tömlő Oszporát hogy Csaszár küldte, Szerzet dolog volt az azt azért mivelte, Hogy az házakat ő bé nem jedzette.

Ravasz pogányak ő álnokságát, Szin alatt látá csak ő bátorságát, Tartoztatá csak két ők meg az Kiralyt, Hogy ottan meg nem ölé az szent latrot.

Gyontato Confessora néki vala, Masik Pap ő

lés nagy tilalmas vala, Arva várában őtt vitette vala, őők tömlőztre őtt vettete vala.

Uj Bécs dolgában azért el jár vala, őtt esztendőre immár fordúlt vala, Az várost éhséggel meg nem bánthatá, Kiraly csudaja ezen nagy vala.

Imé Kiraly magában meg-isméré, Bécsset csak földi erő meg nem venné, Vizi erejét igen meg bővité, Dunán utát Bécsnek fogá el vővé.

Tőn fogyatkozást ezzel az városnak, Bécsben valók igen meg szorulának, Sokan éhség mia halni fogának, Vékonyodék nyakok nem hartzolhatnak.

Imé Varga várban uy nép érkezék, Kiralynak abból is nagy gondgya eség, Azok Kiraly népét kapdosni kezdék, Hol éjjel hol nappal fok hartzok esék.

Azon Kiraly oly igen meg busula, Hartz alatt Bécsben is bé mennék vala, Könyű terehel élést ctynek vala, Erős hartzal városban mennék vala.

Meyd fel esztendeig is mind így tarta, Kiraly népének nagy kárara vala, Szent Iván éjjelére jutottak vala, Kiraly Varga várára készűl vala.

Nagy készüléttel az Varga várának, Az Bécsben valókkal az éjjelt hatták, Kiraly hadára az éjjel rohannának, Ha vesznek is ők Bécsben bé állanak.

Ostromhoz Kiraly estve készűl vala, Varga várát éjjel hogy meg-ostromlya, Várbéliekkel ott egyben talála, Várbélieket le-vágatta vala.

Rémülének hogy hallák várbéliek, Illő álló szaladának meg-vővék, Nagy fok lámpást ez vá

26.
rosból ki vünek, Mert Magyarok környül meg-
zendülének.

Igen kevesfén az várban valának, Kiraly Zász-
loját ada Lökös Pálnak, Népe előtt fokra vigye
ostromnak, Azért nagyot igére Kiraly Pálnak.

Csuda szörnyű kiáltással zengéssel, Mennék
ostromnak nagy sok lajtorjakkal, Fokra hága
Pál Kiraly Zászlójával, Térdét Pálnak megfer-
ték egy dardával.

Imé az Magyarok bé-rohannának, Erős vár-
hoz tsak nagy könnyön jutának, Az ben valók
mind le-vágattának, Vár épülési mind el-ron-
tatának.

Nagy hálát ada az Mennyei Urnak, Jámbor Ki-
raly vitéz Kalai Pálnak, Turt és Varánt ada jó
szolgájának, Kiraly szerencsején igen csudál-
koznak.

Márhat esztendő ebben forgot vala, Bécsben
kösség annyira meg szorult vala, Ehfégtől az nép
le omol hal vala, Az Profánt Mester-is ehezik vala.

Rinak finak minden nép az városban, Nagy
ohaytva szólnak az Porkolabnak, Várat adgyuk
az hatalmas Kiralynak, Ily nagy szörnyű ébség-
gel ne hallyanak.

Ezen szíve Porkolabnak meg esék, Látá Fride-
rikhez-is nem bizhetnék, Kiraly táborához fok
Csehérkezék, Kik uyjonnan Bécsset meg környé-
kezek.

Fokat Bécsnek sűrűn ugy lövik vala, Senki be-
löl ki nem tekinthet vala, Porkolab az várost meg
tzirkáltata, Hogy ha élést benne meg találhatna.

Rendel

27.
Rendel mind az várost eskütni kezdék, Gazda-
gának házok héyját meg hányák, Semmi élést so-
hul nem találhatnak, Láták hogy ehel immár meg-
hálnának.

Erről tanácsokban fokat szóllanak, Kegye-
lemért Királyhoz bocfatának, Kegyelem lón
Királytól az városnak, Sem fejek márhajok meg
nem bántatnak.

Nagy vigan követek Bécsben térének, Kösség
előt dolgokról beszéllének, Kiraly kegyelmének
mind örvendének, Kapukat mind körül le csesz-
tének.

Az város zászlóit hamar levövék, Kiraly zász-
lóit törésre fel vivék, Parancsolattyát Kiralynak
meg érték, Minden ember házában takarodgyék.

Hallanak fegyver házoknál hol vólna, Semmi
fegyvert sohul senki ne hadna, Mert az kinél meg
érthetik meg halna, Vár piatzán minden ember
le rakja.

Az fizetet nép közöttök ki vólna, városból ki
menne rendben állana, Az Groff jóy jön ki Kiraly
táborában, Feje csik az kinem jár el abban.

Tón zendülést város népe hogy hallák, Szán-
talan fegyvert piatzra hordanak, Város népe
házakban zárkozának, Hó pénzescik városból ki
állának.

Vivé az Groff Bécs kölcsát az Kiralynak, Tér-
dre esék kölcsot adá Kiralynak, Dob trombiták
harfognia fogának, Kiraly szép hadai meg indulá-
nak.

Indula Magyar Balás Darabant haddal, Az vá-

rost

roft bé állá szép gyalogokkal, Rendel álnak utzá.
kon halgatással, Fegyveres bé néne az hufzárók-
kal.

Elől szopolai István Urakkal, Bé fogá utzá,
lovag gyaloggal, Derék álló sereg Somi Jósaival,
Tábor körül álnak sűrű Zászlóval.

Nagy Urakkal és az udvar népével, Kiraly ugy
méné bé szép seregekkel, Hó pénzesek térden ál-
nak kün rendel, Kiralyt várják ilyen nagy tisztef-
seggel.

Nagyon csudálkozik Kiraly Bécs dolgán, Föl-
di halmán sok fegyvere sok fagán, Bécsnek erős
völtán és sok szerfázamán, Kiraly az városban szál-
la egy házban.

Ada hálát ezen az nagy Istennek, Mert segít.
segével Ura lón Bécsnek, Szép seregi táborban ki-
menének, Urak Bécsben mind le telepedének.

Meg adá szabadságát az városnak, Fizetet nép-
Groffal el indulának, Mind marhástól nagy béke-
vel járanak, Királlyal az Urak vigan indulának.

